

PIXI VERSION

FÆLLES OM BØRNE

UDFORDRINGSBILLEDET OG UDVIKLINGSBILLEDET
PÅ DAGINSTITUTIONSOMRÅDET

INDHOLD

1. OM PIXIEN

2. **ENIGHED** OM UDFORDRINGER:

Aktører på området er ret enige om udfordringerne med...

- Rammer og politik: Anerkendelse, budgetter og børn i udsatte positioner
- Travlhed blandt ledere og pædagogisk personale
- Pædagogisk praksis
- Kompetencer blandt pædagogisk personale og ledere

3. **UENIGHED** OM UDFORDRINGER:

Aktører på området er ret uenige om udfordringerne med...

- Organisering og ledelse
- Den kommunale styring

4. **ENIGHED** OM UDVIKLINGSMULIGHEDER:

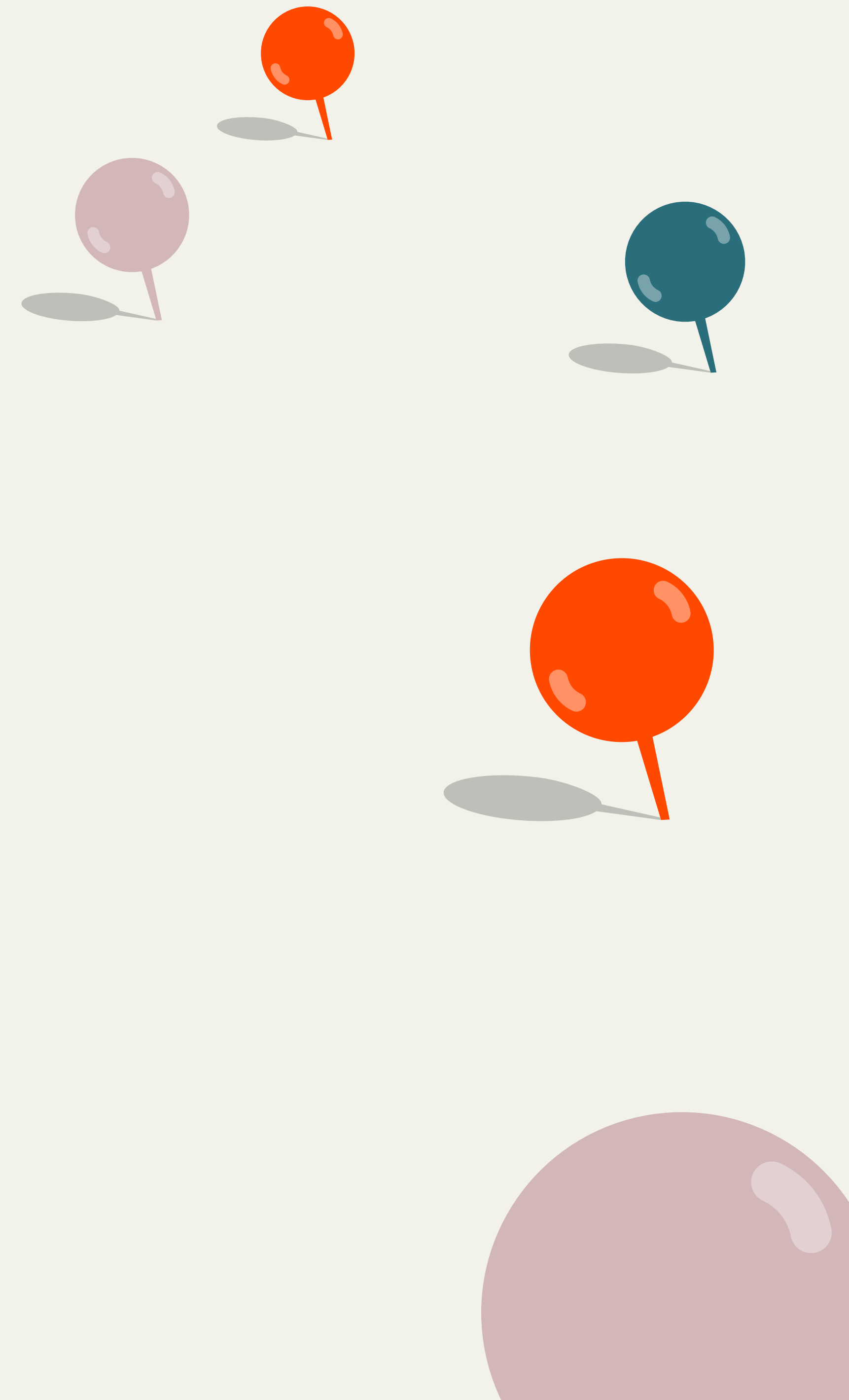
Aktører på området er ret enige om perspektiverne i at udvikle kvaliteten gennem...

- Personaleressourcer
- Det faglige miljø
- Fysiske rammer
- Kompetenceudvikling af ledere og personale

5. **UENIGHED** OM UDVIKLINGSMULIGHEDER

Aktører på området er ret uenige om perspektiverne i at udvikle kvaliteten gennem...

- Kommunale tilsyn og styring
- Brug af pædagogiske indsatser med dokumenteret effekt på børns udvikling
- Individuelle løntillæg til det pædagogiske personale

OM PIXIEN

De senere år har der været et stort politisk fokus på dagtilbudsområdet i Danmark. Området fylder i medierne og den offentlige debat generelt. Og der er god grund til at have et fokus på dagtilbudsområdet. Undersøgelser peger på betydelige udfordringer med og forskelle i dagtilbuddenes kvalitet.

Hvis dagtilbudsområdet skal løftes, og det fulde potentiale i den styrkede pædagogiske læreplan skal realiseres, forudsætter det, at aktører, der skal samarbejde på området, har nogenlunde samme billede af, hvor og hvordan der skal sættes ind, og at de har indblik i hinandens perspektiver.

Denne pixi sammenfatter hovedindsigter fra to rapporter, som netop har til hensigt at give et indblik i forskellige aktørers perspektiver på hhv. udfordringer og udviklingsmuligheder for daginstitutionerne:

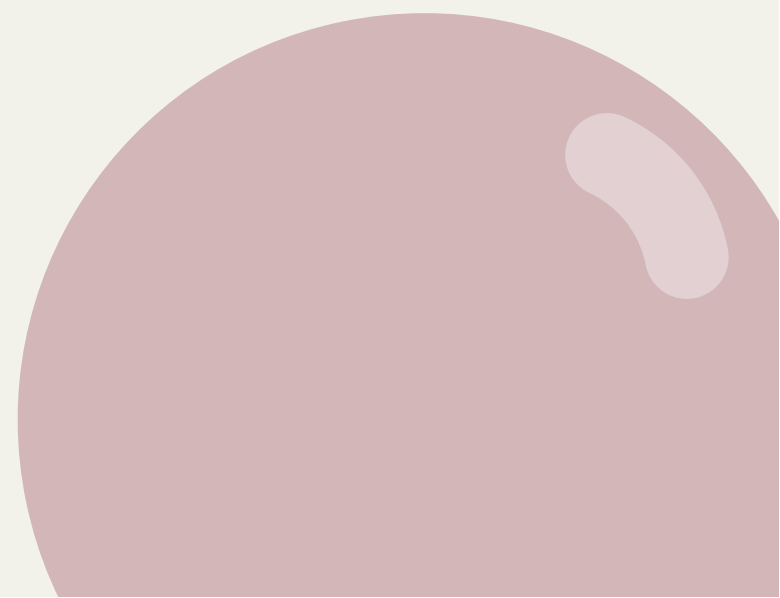
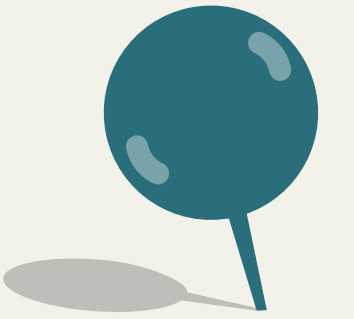
- **Udfordringsbilledet på daginstitutionsområdet**, som kortlægger oplevede udfordringer hos aktører i og omkring daginstitutioner i Danmark, og
- **Udviklingsbilledet på daginstitutionsområdet**, som kortlægger forskellige aktørers vurderinger af udviklingsmuligheder for daginstitutioner i Danmark.

Begge rapporter bygger på spørgeskema- og interviewundersøgelser med aktører, der til hverdag arbejder i og med daginstitutioner i Danmark, herunder:

- Pædagogisk personale
- Pædagogiske ledere
- Forskere og undervisere på området
- Forældre til børn i daginstitutioner
- Kommunale chefer på området

For flere resultater eller informationer om undersøgelserne henviser vi til rapporterne i deres fulde længder [HER](#) og [HER](#).

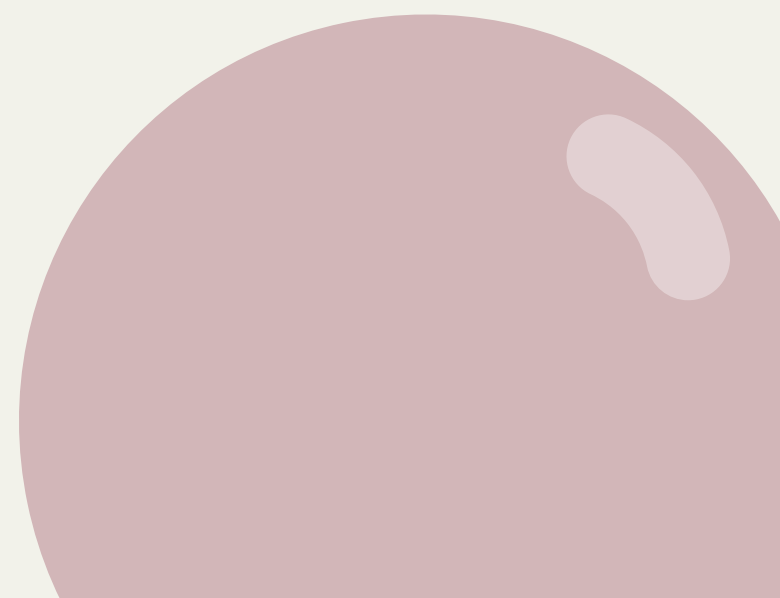
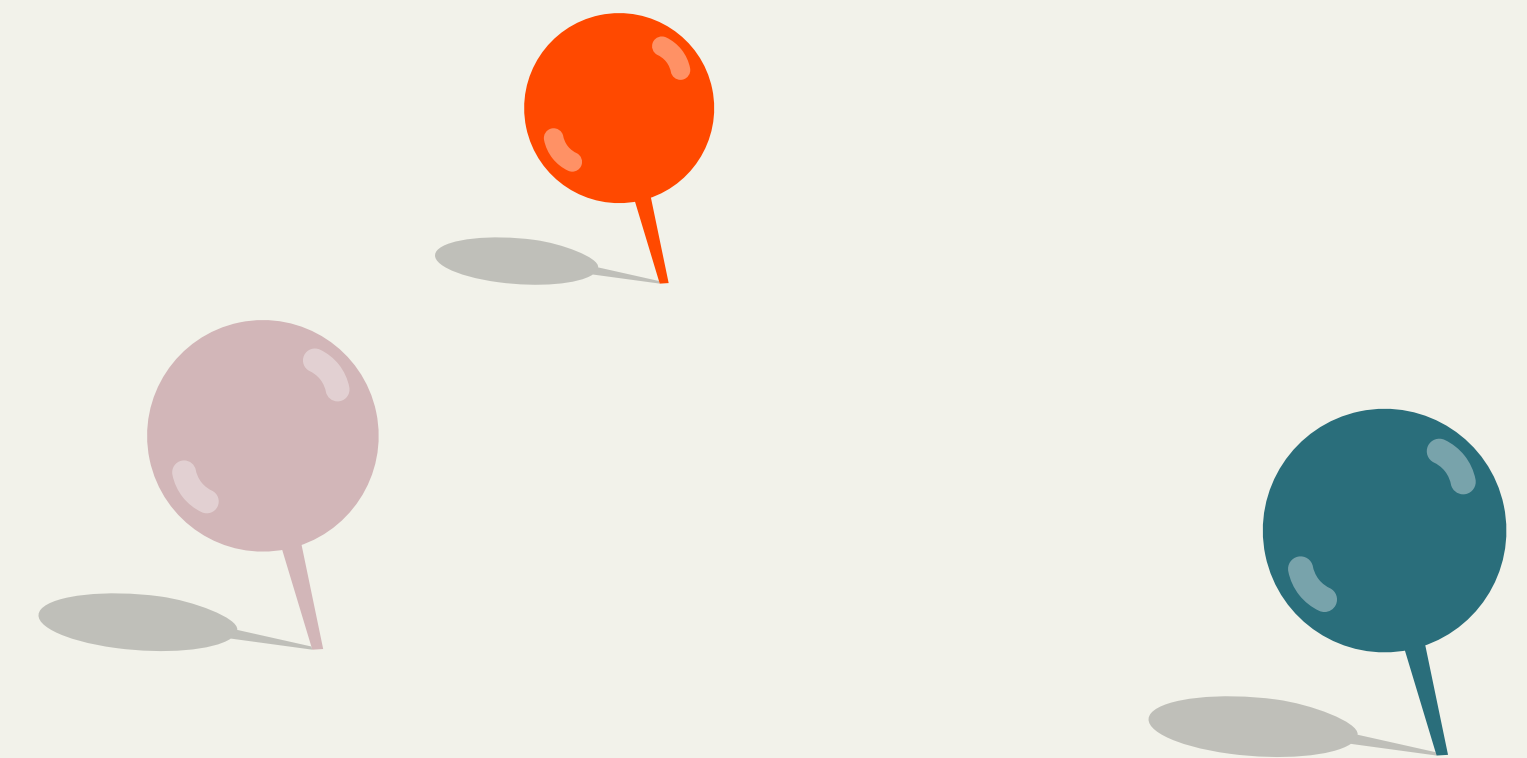
Rapporterne er gennemført med støtte fra LEGO Fonden som en del af projektet "Fælles om børnene". Dataindsamlingen i spørgeskemaundersøgelserne er gennemført af Wilke og DEA. DEA er ansvarlig for rapporternes analyser og konklusioner.

ENIGHED OM UDFORDRINGER

**PÆDAGOGISK PERSONALE, PÆDAGOGISKE LEDERE, FORÆLDRE, FORSKERE, UNDERVISERE
OG KOMMUNALE CHEFER ER RET ENIGE OM UDFORDRINGERNE MED:**

- Rammer og politik: Anerkendelse, ressourcer og børn i udsatte positioner
- Travlhed blandt ledere og pædagogisk personale
- Pædagogisk praksis
- Kompetencer blandt pædagogisk personale og ledere

ENIGHED OM UDFORDRINGER: RAMMER OG POLITIK

Der er store enighed blandt aktørerne om tre gennemgående udfordringer, der relaterer sig til rammer og politik på daginstitutionsområdet: manglende anerkendelse af det pædagogiske arbejde, knappe ressourcer og flere børn i udsatte positioner.

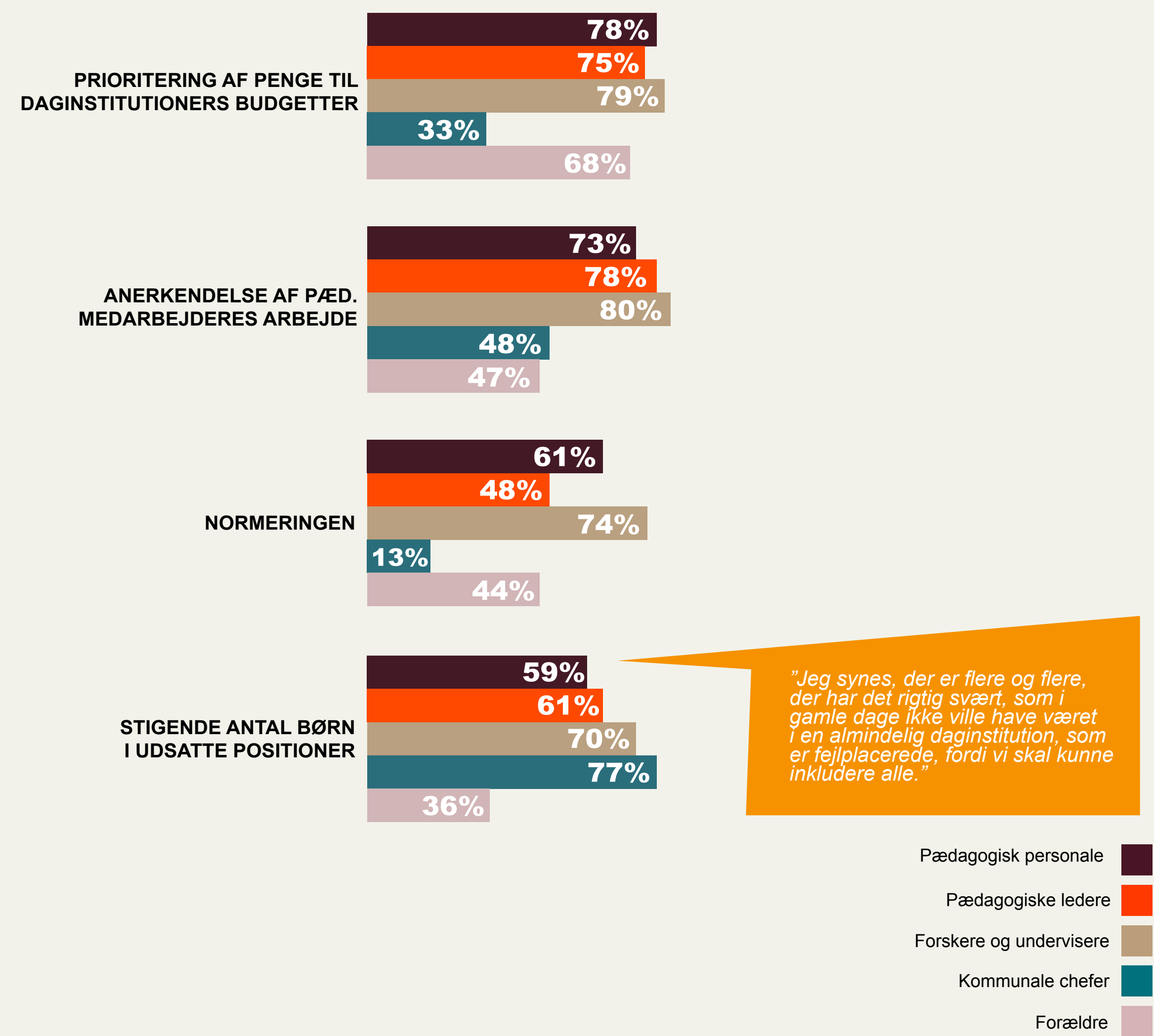
På tværs af aktørgrupper er der en udbredt oplevelse af, at der er store udfordringer med anerkendelse og værdisætning af pædagogiske medarbejderes arbejde. Interviewene peger på, at manglende anerkendelse blandt andet kan handle om, at pædagoger oplever at få en lav løn, at have pressede arbejdsvilkår, og at den offentlige diskurs er præget af negative fortællinger om professionen.

En høj andel af næsten alle aktørgrupper oplever, at der er store udfordringer med ressourcerne på daginstitutionsområdet. Budgetterne opleves som tiltagende skrabede, og normeringen opleves ofte som utilstrækkelig, især hvis den består af en høj andel uden en pædagogisk uddannelse. Kommunale chefer vurderer dog i lavere grad, at der er udfordringer inden for disse emner.

Det er også en udbredt oplevelse, at der er store udfordringer med et stigende antal børn i udsatte positioner. Interviewene tegner et billede af, at institutioner og kommuner oplever, at det er svært at rumme børnene og give dem tilstrækkelig støtte på grund af knappe ressourcer. Derudover peger interviewpersoner på, at et stigende antal børn i udsatte positioner bidrager til et ressourcemæssigt pres, som kan bevirke, at flere børn glider ind i udsathed.

OPLEVEDE UDFORDRINGER MED RAMMER OG POLITIK

I hvilken grad oplever du, at der er udfordringer med det pædagogiske arbejde med...? Andel, der har svaret 'ret store' eller 'meget store' udfordringer

ENIGHED OM UDFORDRINGER: TRAVLHED

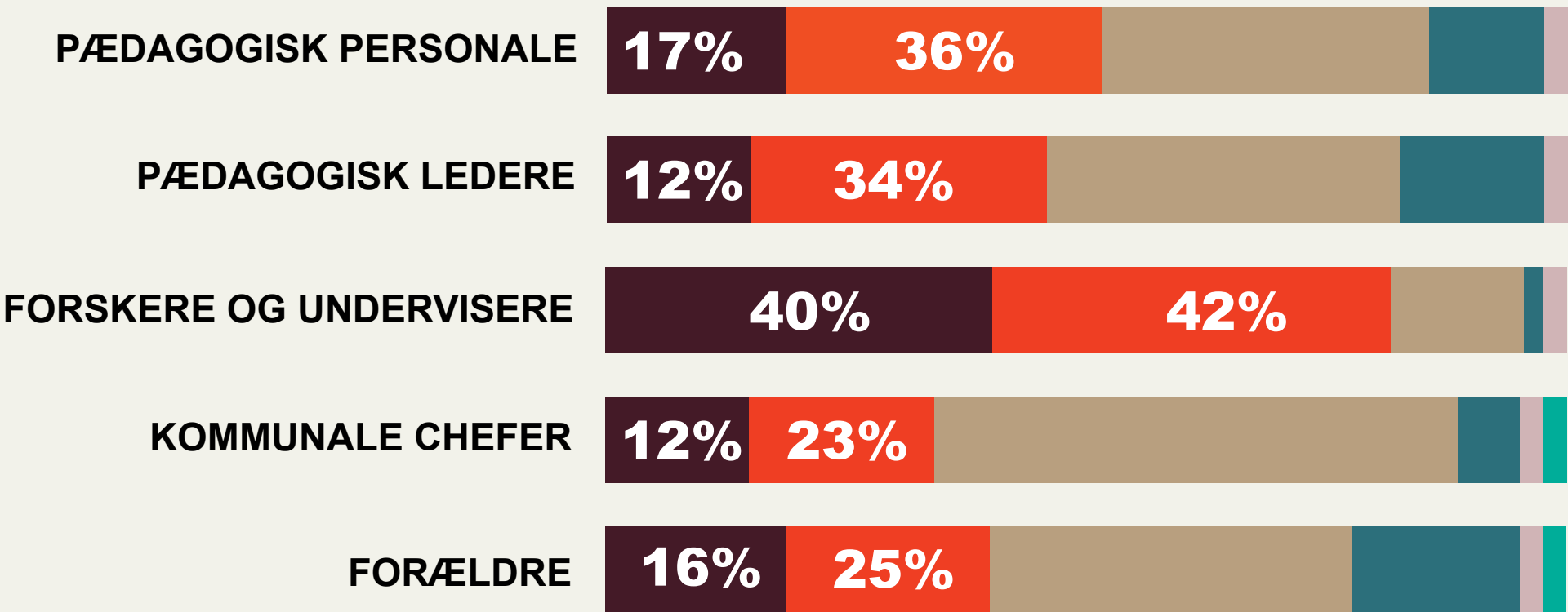
Der er udbredt enighed blandt aktører på området om, at både det pædagogiske personale og de pædagogiske ledere har for travlt.

Der er en bred enighed på tværs af aktører om, at det pædagogiske personale løber stærkt. Blandt personalet selv er det over halvdelen (53 pct.), der svarer, at de oplever ret eller meget store udfordringer med travlhed. Men også de andre aktørgrupper deler oplevelsen af, at travlhed er en stor udfordring. Forskere og undervisere er suverænt dem, der ser de største udfordringer: 82 pct. oplever store udfordringer med travlhed. Interviewpersoner fortæller, at travlheden udfordrer kvaliteten af det pædagogiske arbejde.

Derudover oplever mange aktører også udfordringer med travlhed blandt pædagogiske ledere, og nogle interviewpersoner giver udtryk for, at lederne er langt væk fra praksis og især beskæftiger sig med mange administrative opgaver. Interviewene afdækker, hvordan der på tværs af aktørgrupper efterspørges bedre rammer for ledelse tættere på praksis.

OPLEVEDE UDFORDRINGER MED TRAVLHED BLANDT PERSONALET

I hvilken grad oplever du, at der er udfordringer med travlhed blandt personalet i hverdagen?

”Jeg kom til at tænke på det forleden dag, fordi jeg har en lille pige. Hun er rigtig dygtig til at tale. Hun har lært at sige ’to minutter’. Så tænkte jeg, hvor har du hørt det fra? Er det fordi, at når du vil et eller andet, så siger vi, ’ja, jeg er der lige om to minutter’. Det er det med, at ’du skal lige vente, du skal lige vente, du skal lige vente’. Altså de børn, de lærer at vente. Der er nogle, der skriger sig til opmærksomhed, og det kan jeg dælmme godt forstå. Så er der nogle, der sådan resignerer. Det er næsten det værste.”

- Meget store udfordringer
- Ret store udfordringer
- Nogle udfordringer
- Mindre udfordringer
- Slet ingen udfordringer
- Ved ikke/ikke relevant

ENIGHED OM UDFORDRINGER: PÆDAGOGISK PRAKSIS

Pædagogisk praksis er det tema, færrest oplever store udfordringer inden for. Aktører uden for praksis vurderer dog problemerne større, end aktører i praksis gør.

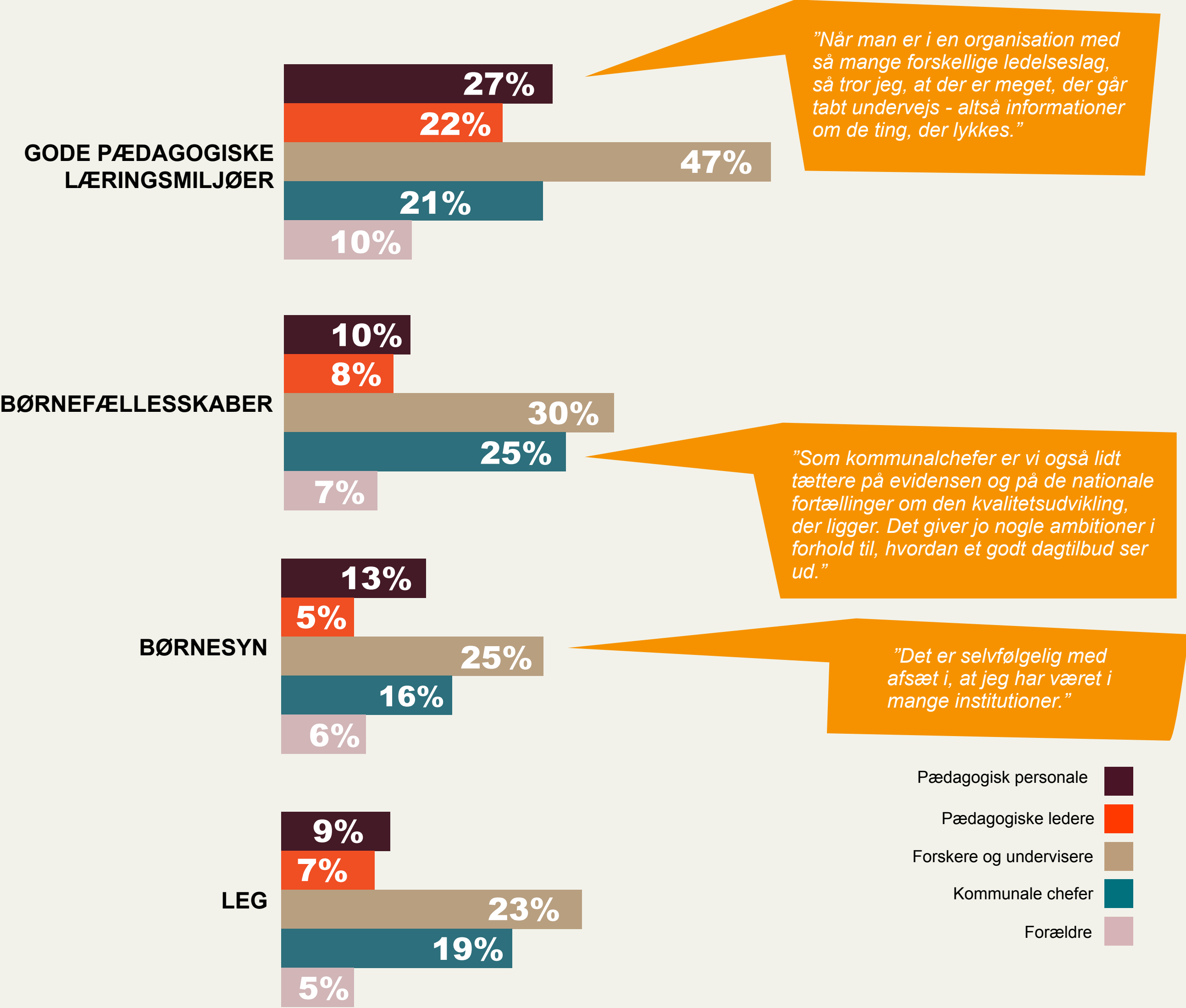
Sammenlignet med øvrige emner i undersøgelsen, er det relativt lave andele på tværs af aktørgrupperne, der svarer, at de oplever store udfordringer med emner inden for pædagogisk praksis, fx med det pædagogiske arbejde med leg eller børnesyn. Resultaterne <opleves mere problematiske end den pædagogiske kvalitet, rammerne resulterer i. Interviewundersøgelsen peger overordnet i samme retning: Især ledere og pædagoger oplever, at det er svært at skabe god kvalitet i daginstitutioner, fordi de arbejder inden for svære rammevilkår, men at de til en vis grad lykkes med det.

Aktører uden for praksis vurderer dog problemer i praksis større, end aktører i praksis gør. Flere forskere og undervisere samt kommunale chefer ser store problemer med pædagogisk praksis sammenlignet med pædagogisk personale og ledere. Interviewene peger en række forskellige mulige forklaringer på dette; fx at det kan hænge sammen med, at personale og ledere bedre kan se de ting, de lykkes med på daglig basis, eller at aktører uden for praksis i højere grad kigger på tværs af institutioner.

OPLEVEDE UDFORDRINGER MED PÆDAGOGISK PRAKSIS

I hvilken grad oplever du, at der er udfordringer med det pædagogiske arbejde med...?

Andel, der har svaret 'ret store' eller 'meget store' udfordringer

ENIGHED OM UDFORDRINGER: LEDERE OG PERSONALET'S KOMPETENCER

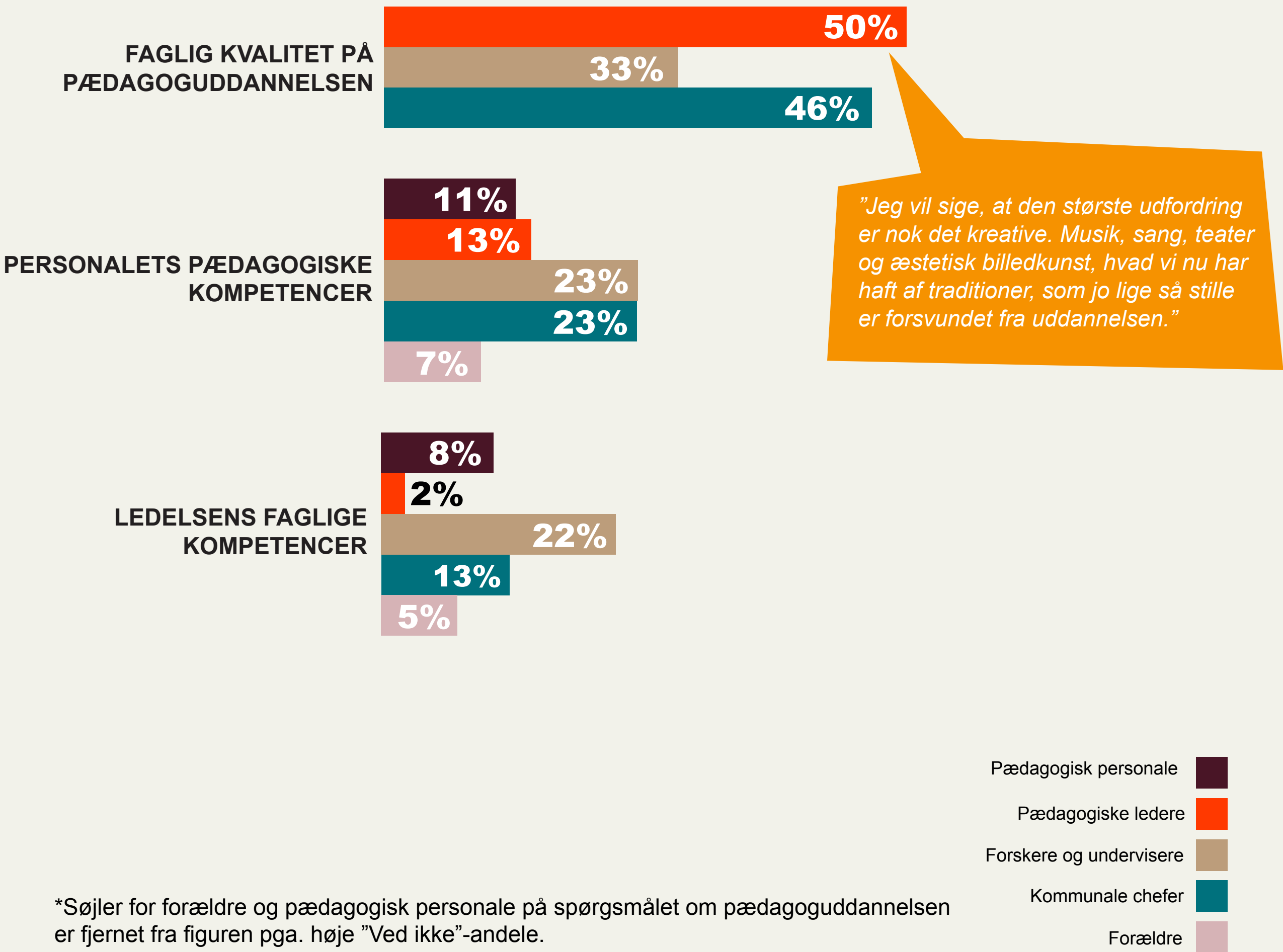
Der er relativ bred enighed på tværs af aktørgrupper om, at der ikke er store udfordringer med ledere og personales kompetencer. Til gengæld vurderer flere, at der er store udfordringer med pædagoguddannelsen og andre rammer for kompetencerne.

Relativt lave andele blandt alle aktørgrupperne svarer, at de oplever store udfordringer med personales pædagogiske kompetencer eller med ledernes faglige kompetencer. Personals kompetencer ligger i den nederste tredjedel af alle potentielle udfordringer i spørgeskemaet rangeret efter, hvor store de i gennemsnit vurderes at være. Det er forskere og undervisere samt kommunale chefer, der er i størst omfang vurderer, at der er udfordringer med personales kompetencer.

Der er til gengæld flere på tværs af aktørgrupperne, der vurderer, at pædagoguddannelsen og andre rammer for kompetenceudvikling er udfordrede. Pædagoguddannelsens faglige kvalitet vurderes som en relativt stor udfordring, særligt blandt pædagogiske ledere og kommunale chefer. Interviewundersøgelsen belyser, at én mulig forklaring på, at udfordringene med rammerne for kompetenceudvikling opleves større end udfordringerne med selve kompetencerne, er, at personalet får relevante kompetencer gennem oplæringen ude i daginstitutionerne, selvom de ikke har dem med sig fra deres uddannelser.

OPLEVEDE UDFORDRINGER MED KOMPETENCER OG PÆDAGOGUDDANNELSEN I HVILKEN GRAD OPLEVER DU, AT DER ER UDFORDRINGER MED...?

Andel, der har svaret 'ret store' eller 'meget store' udfordringer

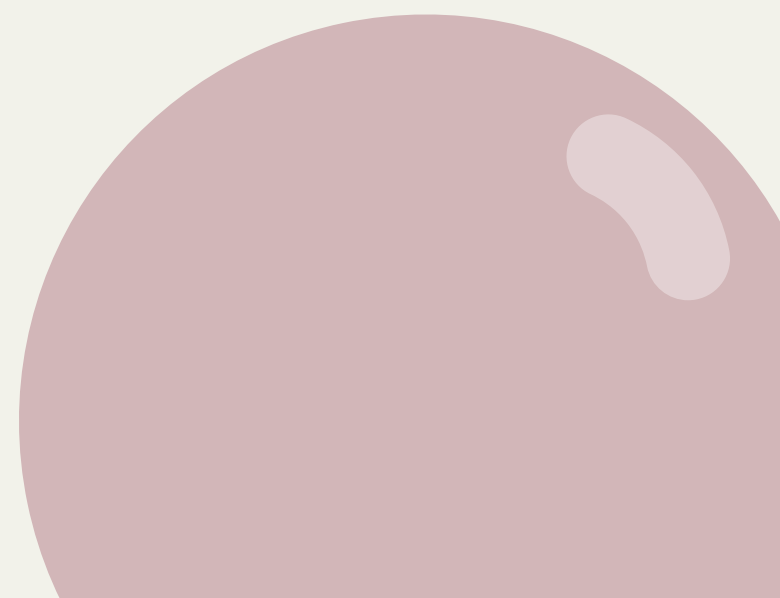
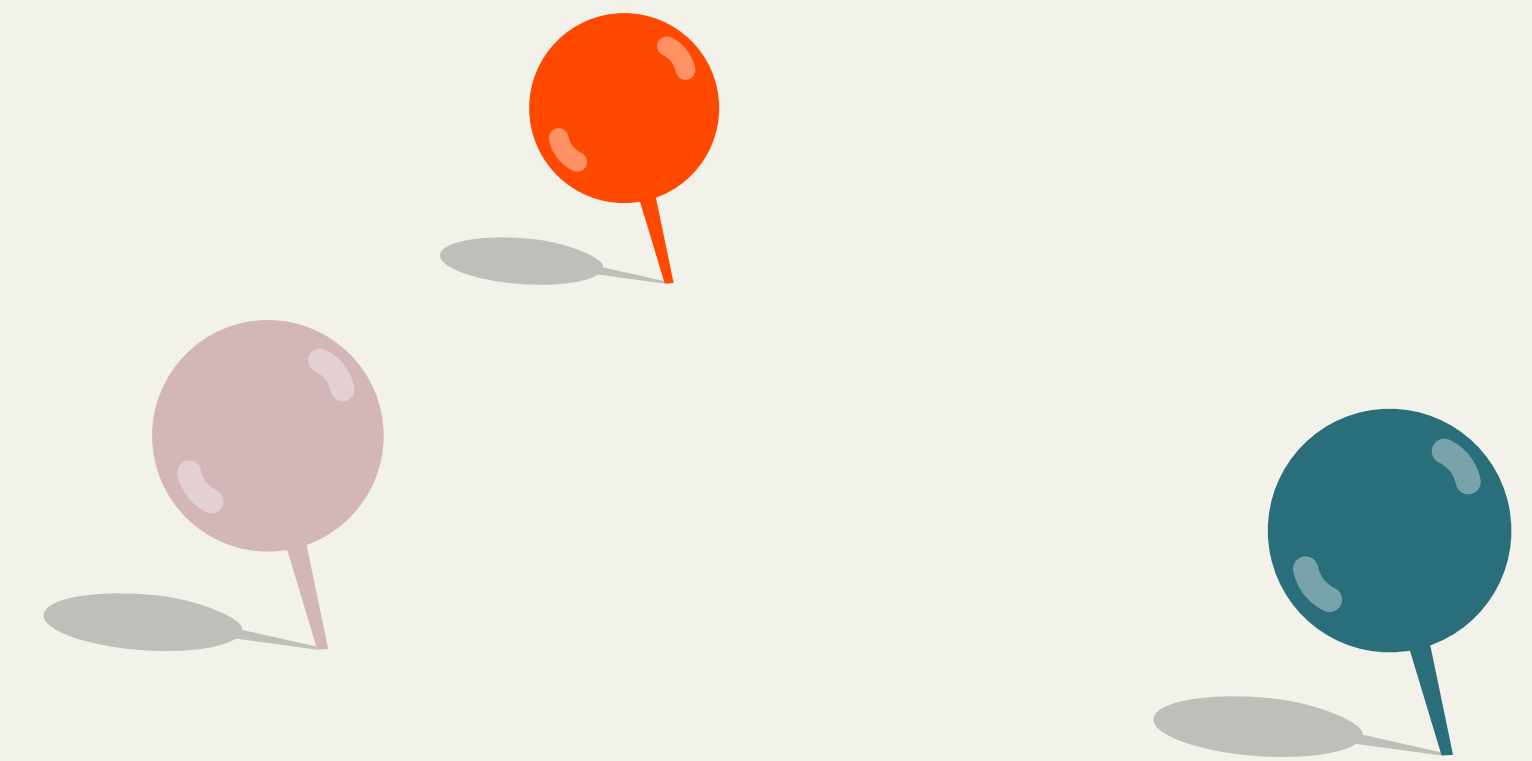

*Søjler for forældre og pædagogisk personale på spørgsmålet om pædagoguddannelsen er fjernet fra figuren pga. høje "Ved ikke"-andele.

UENIGHED OM UDFORDRINGER

PÆDAGOGISK PERSONALE, PÆDAGOGISKE LEDERE, FORÆLDRE, FORSKERE,
UNDERVISERE OG KOMMUNALE CHEFER ER RELATIVT UENIGE OM UDFORDRINGERNE MED:

- Organisering og ledelse
- Den kommunale styring

UENIGHED OM UDFORDRINGER: ORGANISERING OG LEDELSE

Der er relativ stor uenighed om, hvor store udfordringer der er med emner, der relaterer sig til organisering og ledelse i daginstitutionerne. Det inkluderer oplevelser med rekruttering og fastholdelse af personale samt udfordringer med tid til planlægning for personalet.

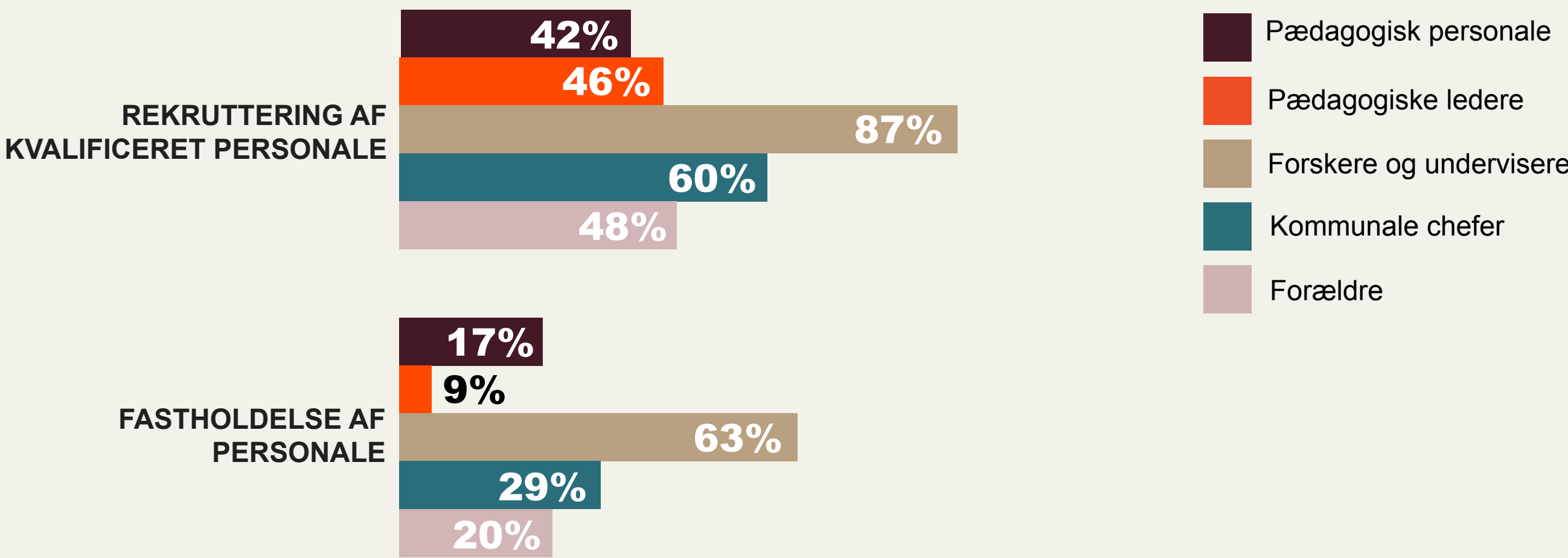
Emner, der handler om organisering og ledelse, er de emner i undersøgelsen, hvor der er relativt størst uenighed om vurderingen af udfordringerne. Der lader især til at være forskelligartede oplevelser af, i hvilken grad der er udfordringer med fastholdelse af personale, mangel på uddannet personale, evalueringskulturen og manglende tid til planlægning. Interviewene peger i retning af, at disse forskelle i oplevelser kan hænge sammen med, at der kan være store lokale forskelle i organisatoriske og ledelsesmæssige forhold mellem kommuner og mellem institutioner.

På tværs af aktørgrupper opleves der udfordringer med rekruttering af kvalificeret personale. Selvom mange deltagere i undersøgelsen oplever, at rekruttering af kvalificeret personale er udfordret, er der alligevel forskelle i, hvor stor udfordringen vurderes til at være blandt aktørgrupperne. Generelt vurderer kommunale chefer og især forskere og undervisere, at problemerne er større, end ansatte i institutioner og forældre gør. Interviewpersoner peger på, at det kan skyldes, at disse aktører i højere grad kigger på tværs af institutioner eller har et større indblik i fremskrivninger på området.

OPLEVEDE UDFORDRINGER MED REKRUTTERING OG FASTHOLDELSE

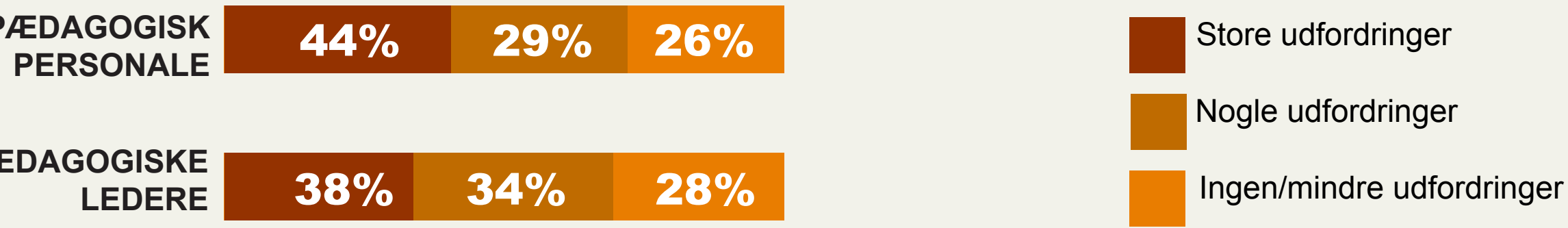
I hvilken grad oplever du, at der er udfordringer med...?

Andel, der har svaret 'ret store' eller 'meget store' udfordringer

OPLEVEDE UDFORDRINGER MED TID TIL PLANLÆGNING

I hvilken grad oplever du, at der er udfordringer med manglende tid til planlægning for personalet?

UENIGHED OM UDFORDRINGER: DEN KOMMUNALE STYRING

Der er relativ stor uenighed på tværs af aktørgrupperne om, i hvilket omfang der er udfordringer med den kommunale styring i daginstitutionerne, herunder om styringstilgangen på området har et for stort fokus på læring og præstation.

"Der sker en voldsom intensivering af tempoet i institutionerne. Når jeg kigger på det udefra, virker det indimellem ikke bare overflødigt, men decideret kontra-produktivt. Fordi både pædagoger og børn bliver sådan halvstressede af alt det, der skal nås, i stedet for at se, hvad der er den gode hverdag."

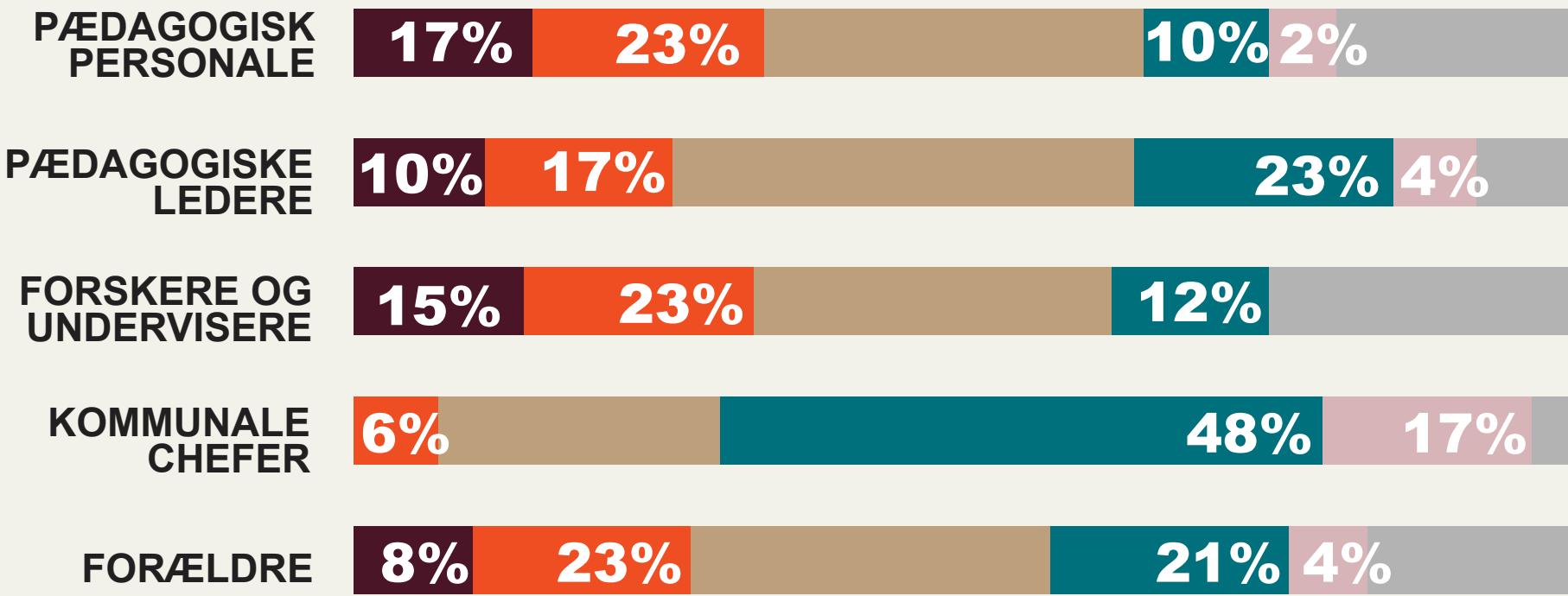
Der er relativt forskellige vurderinger af, hvor store udfordringer der er med den kommunale styring. Nogle interviewpersoner peger på, at de oplever en intensivering af styringen på området, som ikke nødvendigvis giver mere kvalitet. På tværs af aktørgrupper er der på lignende vis forskelligartede oplevelser af, om der er udfordringer med et for stort fokus på børns læring og præstation i styringstilgangen på området.

"Jeg er ked af at sige det, men jeg synes ikke, man får små individer ind her. Man får en vare ind. Og den vare skal så ud igen. Og der er nogle politikere, der så har bestemt, hvad de skal kunne, når de bliver smidt ud igen."

På tværs af alle emner i spørgeskemaundersøgelsen er det faktisk et af de emner, hvor der er størst uenighed om udfordringernes omfang. Særligt forskere og undervisere har en oplevelse af, at der hersker store udfordringer med dette, mens et fåtal af kommunale chefer vurderer, at dette er tilfældet.

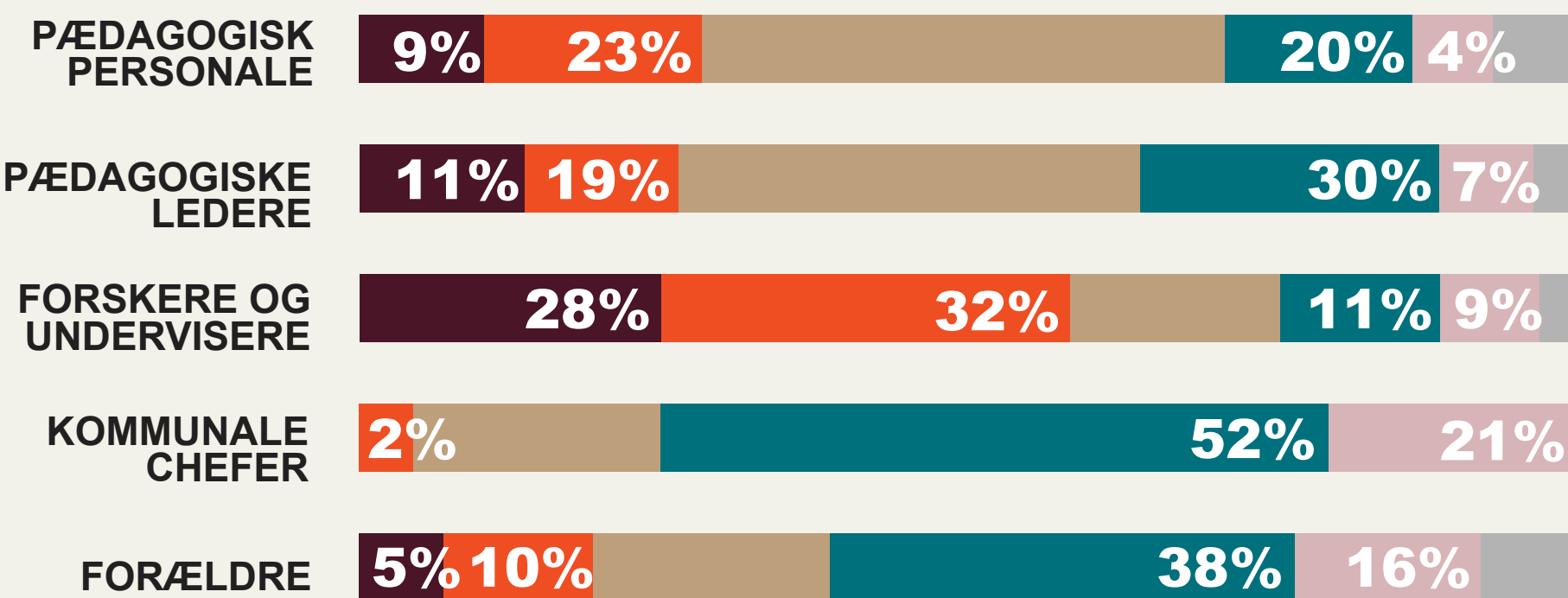
OPLEVEDE UDFORDRINGER MED DEN KOMMUNALE STYRING

I hvilken grad oplever du, at der er udfordringer med den kommunale styring, fx i forhold til budgetter, pædagogiske koncepter eller organisering?

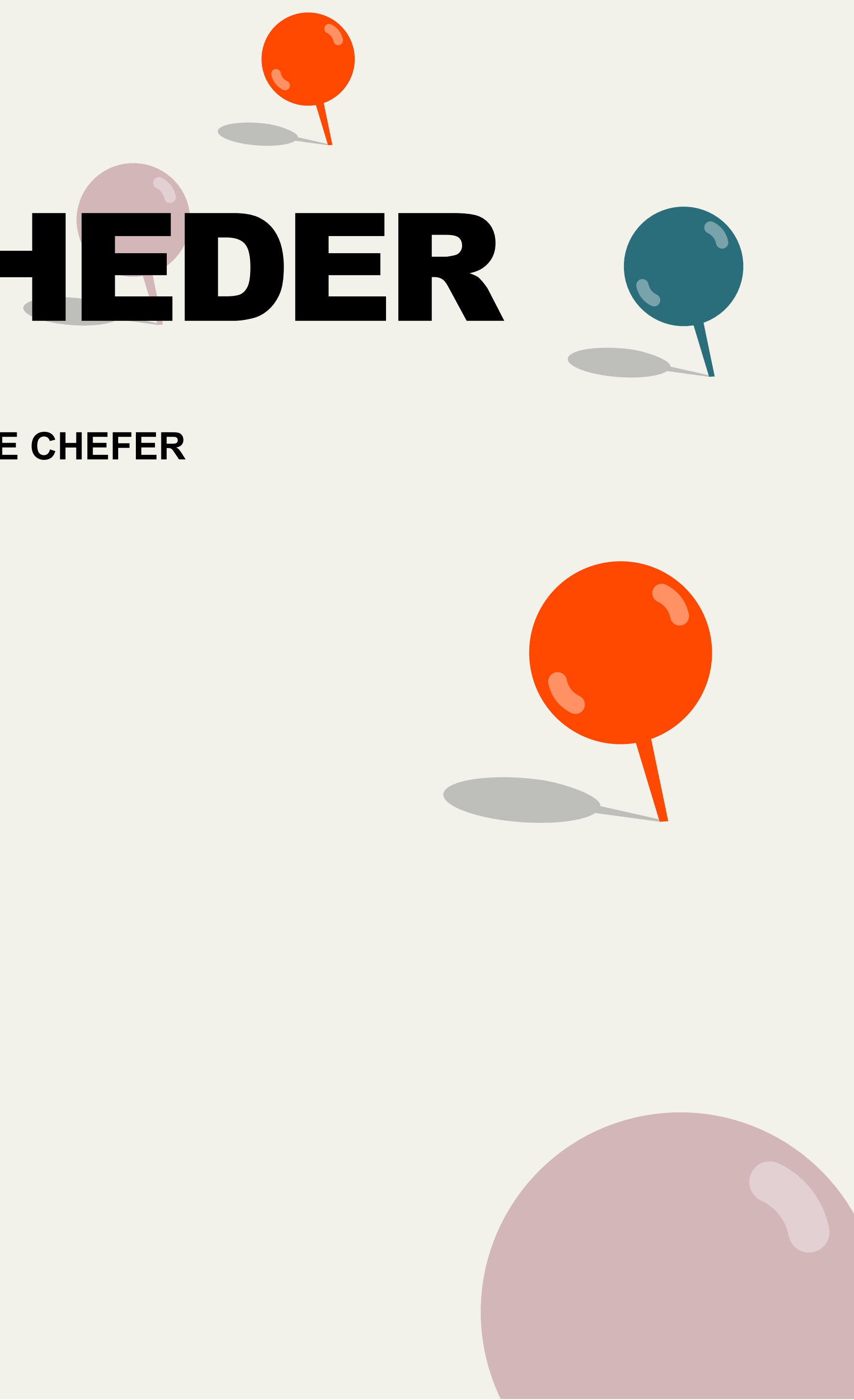
OPLEVEDE UDFORDRINGER MED FOKUS PÅ LÆRING OG PRÆSTATION

I hvilken grad oplever du, at der er udfordringer med, at styringstilgangen på området har et for stort fokus på læring og præstation?

- Meget store udfordringer
- Ret store udfordringer
- Nogle udfordringer
- Mindre udfordringer
- Slet ingen udfordringer
- Ved ikke/ikke relevant

ENIGHED OM UDVIKLINGSMULIGHEDER

PÆDAGOGISK PERSONALE, PÆDAGOGISKE LEDERE, FORSKERE OG KOMMUNALE CHEFER
ER RET ENIGE OM UDVIKLINGSMULIGHEDER, DER HANDLER OM:

- Personaleressourcer
- Det faglige miljø
- De fysiske rammer
- Kompetenceudvikling af ledere og personale

ENIGHED OM UDVIKLINGSMULIGHEDER: PERSONALERESSOURCER

Der er stor enighed om, at kvaliteten i daginstitutionerne kan styrkes gennem bedre normering og en større andel pædagoger.

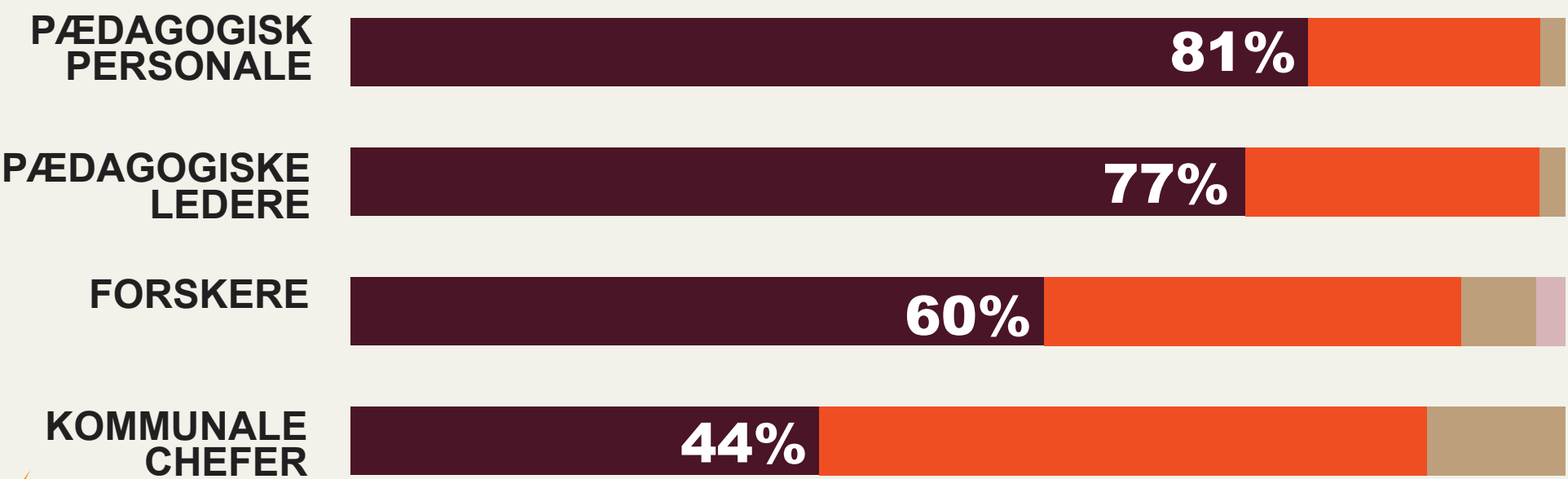
Aktørerne i spørgeskemaundersøgelsen peger på, at en bedre normering vil gøre en stor positiv forskel for kvaliteten i daginstitutionerne. Samme billede tegner sig i interviewundersøgelsen. Her peger interviewpersoner på, at en bedre normering bl.a. vil give bedre betingelser for nærvær med børnene samt give mere stabilitet i hverdagen, da personalegruppen vil være mindre sårbar ved sygdom.

Det handler dog ikke kun om flere hænder, men også om, hvem de voksne er. Over halvdelen af alle aktører har svaret, at det vil gøre en stor positiv forskel for kvaliteten i daginstitutionerne med en højere andel pædagoger blandt personalet. Interviewpersoner peger på, at en højere pædagogandel vil øge kvaliteten, da pædagoger har en faglighed, der giver dem gode forudsætninger for at ”gå bag om” børnenes adfærd og forstå og imødekomme deres behov, og som muliggør mere faglig refleksion. Interviewpersoner peger dog også på, at der findes betydelig variation i pædagogers kompetencer.

“Jeg synes, det er fantastisk, at vi har fået minimumsnormeringer, og det beskytter dagtilbudsområdet. Jeg tror bare ikke alene, at flere voksne er nok. Og jeg tror også, at vi når til et punkt, hvor dét at få flere voksne ikke vil øge kvaliteten.”

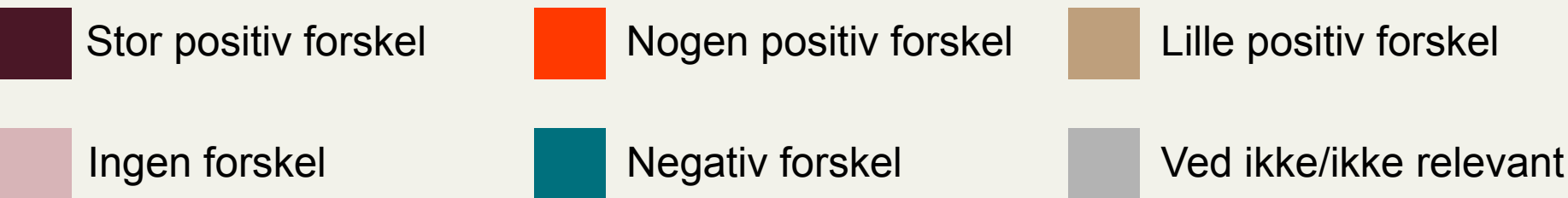
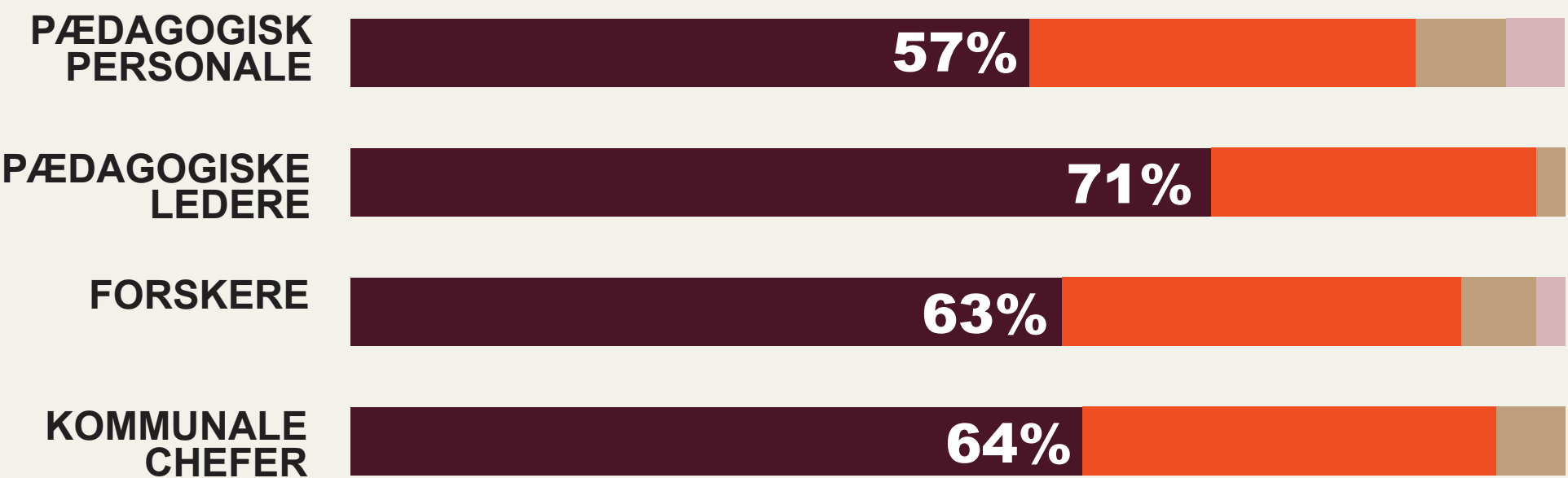
EN BEDRE NORMERING

I hvilken grad vurderer du, at en bedre normering gennem ansættelse af mere pædagogisk personale vil gøre en forskel for kvaliteten i daginstitutionerne?

EN HØJERE ANDEL PÆDAGOGER BLANDT PERSONALET

I hvilken grad vurderer du, at en højere andel pædagoger blandt personalet vil gøre en forskel for kvaliteten i daginstitutionerne?

ENIGHED OM UDVIKLINGSMULIGHEDER: DET FAGLIGE MILJØ

Der er bred enighed om, at udviklingen af et stærkt fagligt miljø i daginstitutionerne rummer store perspektiver. Aktørerne peger på betydningen af at styrke den pædagogiske praksis gennem bedre forberedelsesmuligheder, en stærkere kultur for faglig feedback og en mere fælles forståelse af kvalitet i daginstitutionerne.

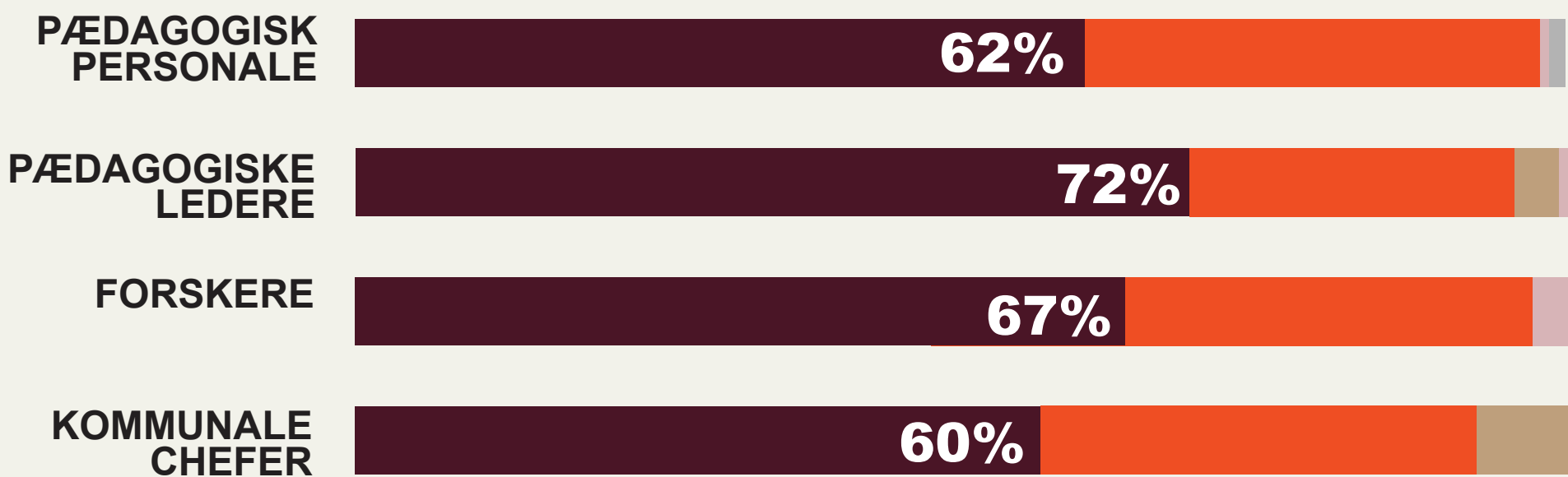
Der er bred enighed blandt aktørerne om, at bedre muligheder for forberedelse af den pædagogiske praksis vil gøre en stor positiv forskel for kvaliteten. Det vil, ifølge interviewpersoner, give mulighed for dybere faglige refleksioner over praksis og samtidig skabe mere nærvær i samværet med børnene. Derudover anskues det som et væsentligt signal om anerkendelse af det pædagogiske arbejde.

En stærkere kultur for faglig feedback vurderes ligeledes som meget perspektivrigt. Ifølge interviewpersoner kan faglig feedback blandt personalet anses som et essentielt værktøj til at understøtte en løbende udvikling af den pædagogiske praksis. For at lykkes med dette fremhæves vigtigheden af, at de pædagogiske ledere skaber tillidsfulde rammer, der understøtter en sådan kultur.

Endeligt vurderer mange aktører, at en øget fælles forståelse af kvalitetiden enkelte institutioner et perspektivrigt tiltag til at højne kvaliteten. I interviewene belyses det, at en fælles kvalitetsforståelse kan skabe en fælles retning for det pædagogiske arbejde. Igen peges der på, at de pædagogiske ledere spiller en afgørende rolle i at sikre den fælles kvalitetsforståelse i institutionen ved for eksempel at omsætte intentioner i dagtilbudsloven til konkrete initiativer.

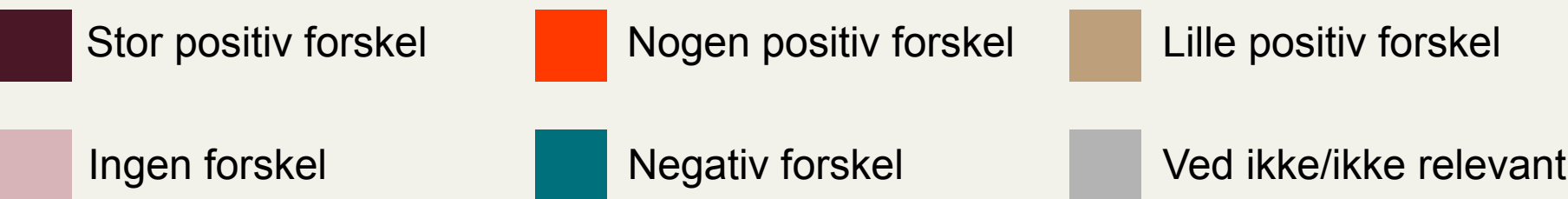
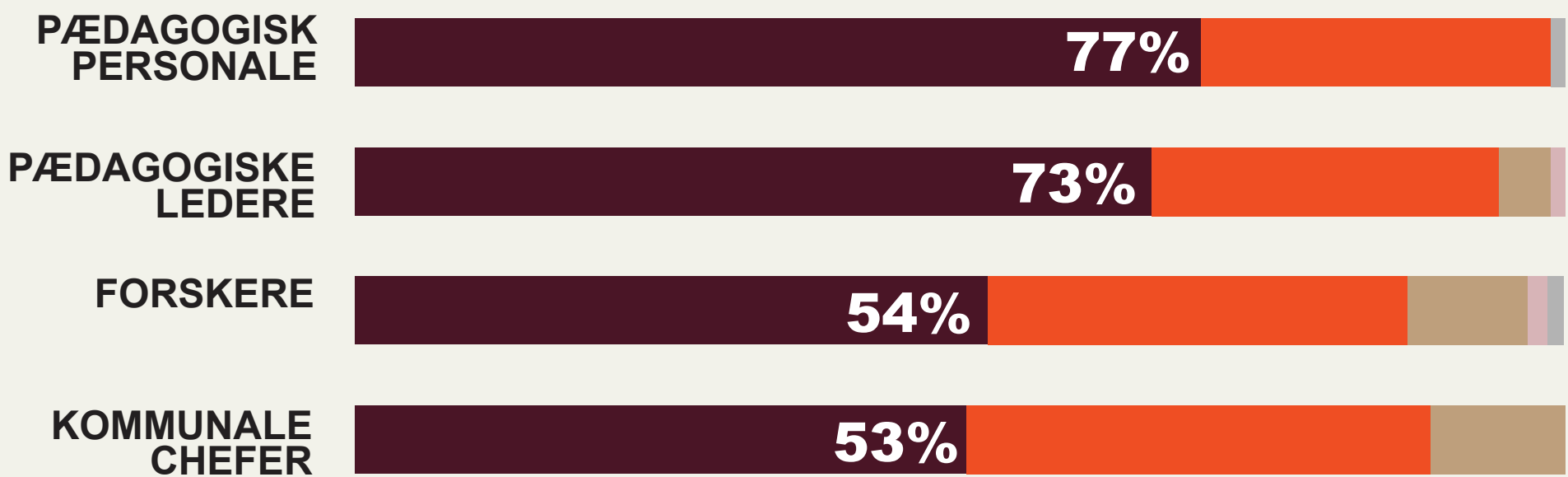
EN STÆRKERE FEEDBACKKULTUR

I hvilken grad vurderer du, at en stærkere kultur for at det pædagogiske personale løbende giver hinanden faglig feedback på pædagogisk praksis vil gøre en forskel for kvaliteten i daginstitutionerne?

BEDRE MULIGHEDER FOR FORBEREDELSE

I hvilken grad vurderer du, at bedre muligheder for at det pædagogiske personale kan forberede den pædagogiske praksis vil gøre en forskel for kvaliteten i daginstitutionerne?

ENIGHED OM UDVIKLINGSMULIGHEDER: DE FYSISKE RAMMER

Der er relativ stor enighed om, at kvaliteten i daginstitutionerne kan styrkes gennem forbedringer af de fysiske rammer – især tiltag, der handler om den pædagogiske indretning af stuerne vurderes perspektivrige.

På tværs af aktørgrupper er der enighed om, at det vil gøre en stor positiv forskel for kvaliteten at indrette legemiljøer på stuerne, som er lettere at afkode for børnene, samt at skabe mindre rum til aktiviteter med små børnegrupper. Interviewpersoner peger på, at lettere afkodelige legemiljøer øger børns deltagelsesmuligheder, og at mindre rum giver bedre betingelser for ro og voksenkontakt. Forskerne i undersøgelsen er dog mere delte i deres meninger om de tiltag.

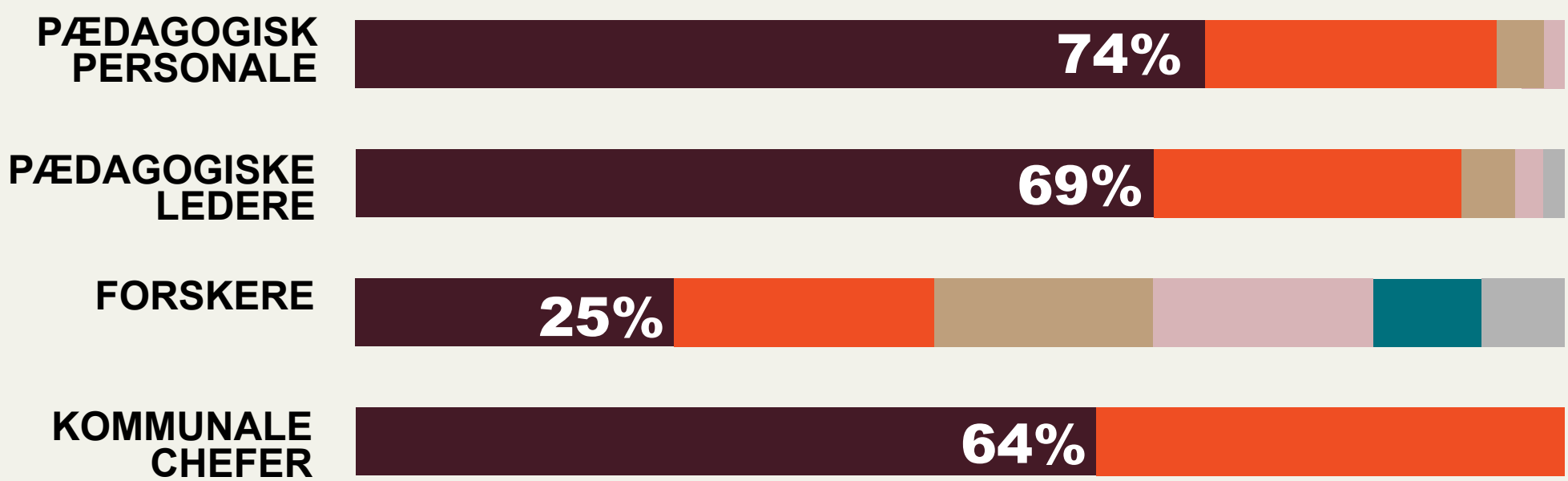
”Når børnene lærer, ’hvad kan jeg her’, så kan de vælge, hvad de gerne vil. Det er en tryk ramme. ’Her ved jeg, hvad der forventes af mig’”

- Pædagogisk konsulent

Der er større uenighed blandt aktørerne om, hvorvidt flere kvadratmeter pr. barn samt vedligeholdelse og renovering af fysiske miljøer indenfor og udenfor vil gøre en stor positiv forskel for kvaliteten. Her ser aktører i praksis – pædagogisk personale og pædagogiske ledere – generelt større perspektiver, end aktører uden for praksis – forskere og kommunale chefer - gør. Det fremhæves i interviewene, at bedre pladsforhold vil styrke muligheden for opdeling i mindre børnegrupper, hvilket vurderes positivt for kvaliteten. Mere forbeholdne aktører peger dog på, at behovet for mere plads varierer på tværs af institutioner og stuer.

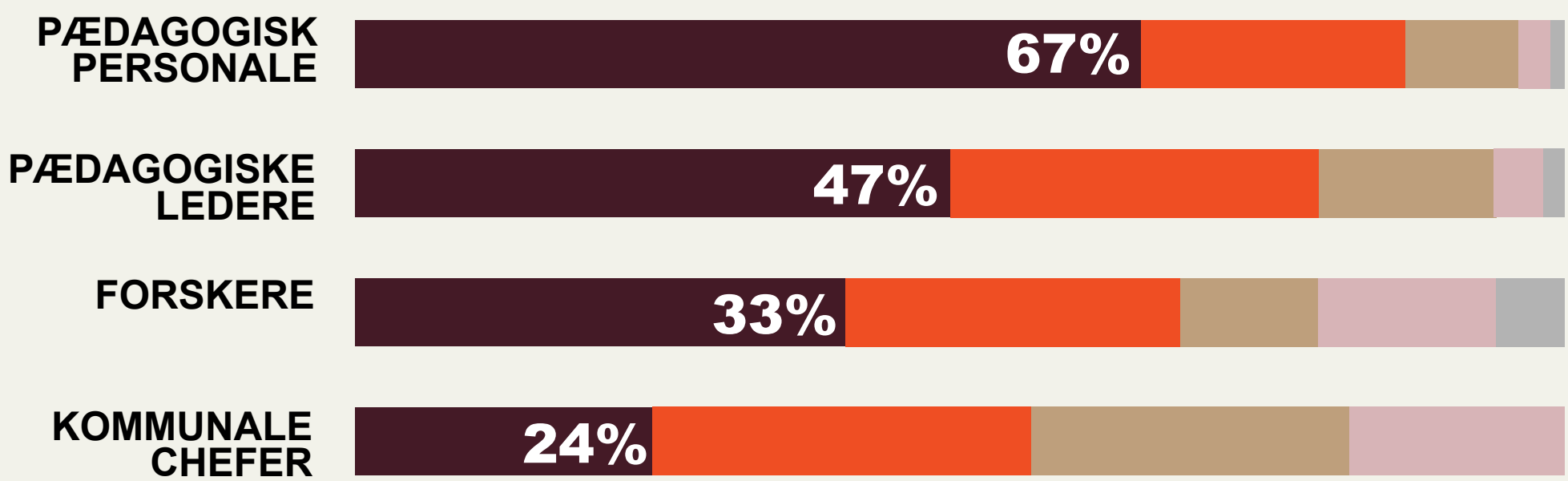
LETTERE AFKODELIGE LEGEMILJØER

I hvilken grad vurderer du, at indretning af legemiljøer på stuerne, som er lettere at afkode for børnene, vil gøre en forskel for kvaliteten i daginstitutionerne?

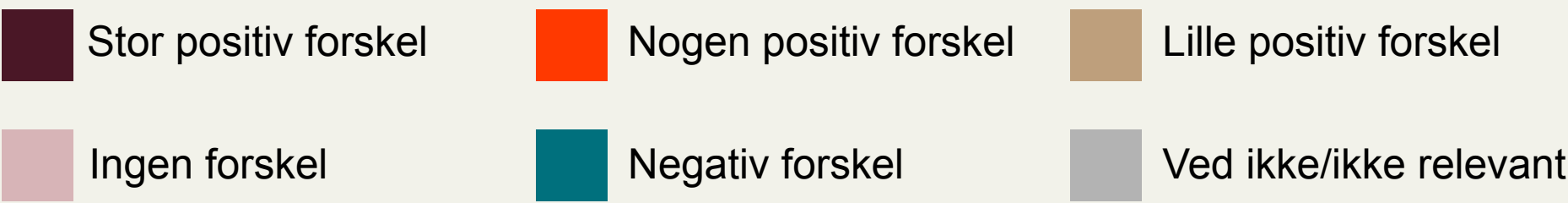

FLERE KVADRATMETER PR. BARN

I hvilken grad vurderer du, at flere kvadratmeter pr. barn vil gøre en forskel for kvaliteten i daginstitutionerne?

”Der er jo institutioner, hvor de har en banegård at spille på, og så er der nogle steder, hvor det er meget, meget tæt.”

ENIGHED OM UDVIKLINGSMULIGHEDER: KOMPETENCEUDVIKLING

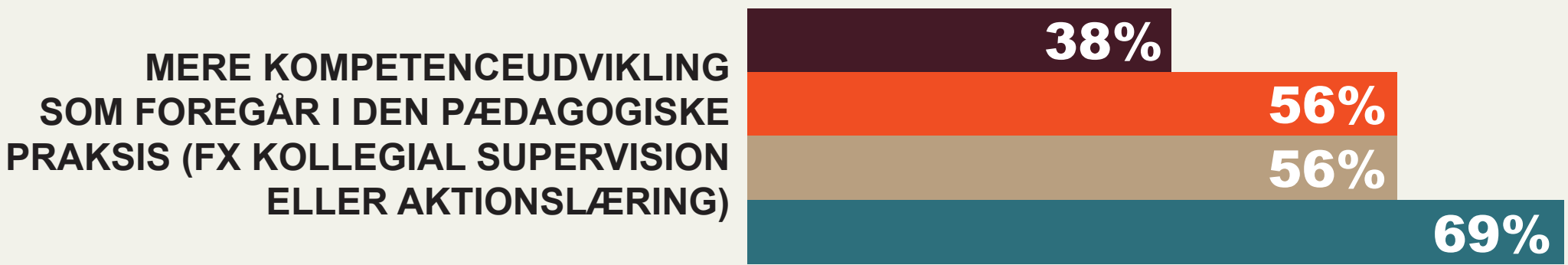
Der er relativ bred enighed om, at det vil gøre en stor positiv forskel for kvaliteten med mere kompetenceudvikling, hvor en stor del af personalet i samme institution deltager sammen, samt mere kompetenceudvikling, som foregår i den pædagogiske praksis.

På tværs af aktørgrupper er der relativt høje andele, der peger på mere fælles kompetenceudvikling og mere praksisnær kompetence udvikling som tiltag, der vil gøre en stor positiv forskel for kvaliteten i daginstitutionerne. Interviewpersoner fremhæver, at ellers fastlåste kulturer i daginstitutionerne er nemmere at ændre, når alt personale kompetenceudvikles samtidig, og at viden fra praksisnær kompetenceudvikling er nemmere at anvende i hverdagen.

Undersøgelsen viser også, at relativt færre aktører på tværs af grupperne vurderer, at det vil gøre en stor positiv forskel for kvaliteten med mere formel kompetenceudvikling samt mere kompetenceudvikling, hvor enkelte blandt personalet deltager. I interviewundersøgelsen kredser forbehold overfor tiltagene især om en oplevelse af, at transfer af viden kan være svært, når ikke alle har taget del i den samme kompetenceudvikling, mens de åbne besvarelser kaster lys på, at konsekvenserne af manglende vikardækning kan være et forbehold overfor at sende personale afsted på kurser o.lign.

KOMPETENCEUDVIKLING AF PERSONALET

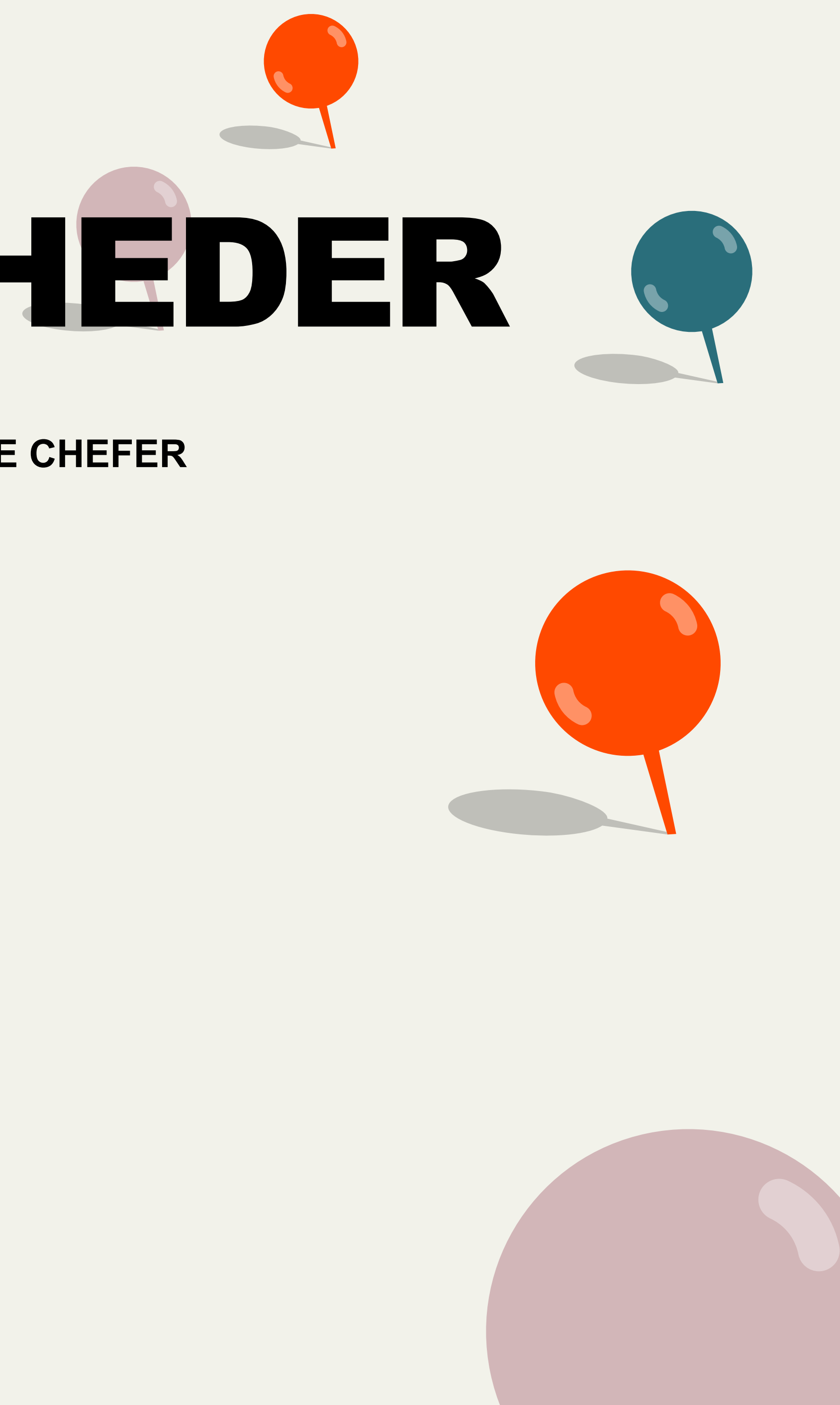
I hvilken grad vurderer du, at følgende tiltag om kompetenceudvikling af pædagogisk personale vil gøre en forskel for kvaliteten i daginstitutionerne?

"Kompetenceudvikling i praksis bliver jo læring gennem dét at gøre, [...] så der bliver mere direkte overførbare i forhold til at gøre noget konkret i den pædagogiske praksis."

- Pædagogisk personale
- Pædagogiske ledere
- Forskere
- Kommunale chefer

UENIGHED OM UDVIKLINGSMULIGHEDER

PÆDAGOGISK PERSONALE, PÆDAGOGISKE LEDERE, FORSKERE OG KOMMUNALE CHEFER
ER MERE UENIGE OM UDVIKLINGSMULIGHEDER, DER HANDLER OM:

- Kommunale tilsyn og styring
- Brug af pædagogiske indsatser med dokumenteret effekt på børns udvikling
- Individuelle løntillæg til det pædagogiske personale

UENIGHED OM UDVIKLINGSMULIGHEDER: KOMMUNALE TILSYN OG STYRING

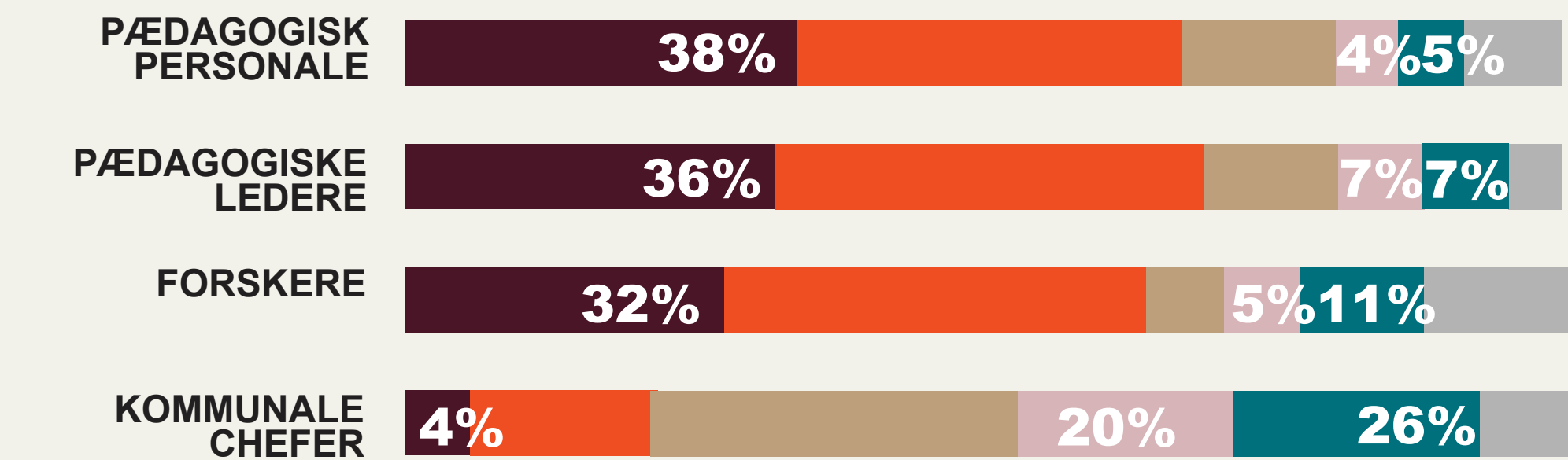
Der er et varierende syn på perspektiverne i, at institutioner får større selvbestemmelse over faglige metoder samt tiltag relateret til de kommunale tilsyn. Tilsynsrelaterede tiltag vurderes dog i snit som blandt de mindst perspektivrige i undersøgelsen.

På tværs af aktørgrupperne er der relativt mange (ca. hver tredje), der vurderer, at det vil gøre en stor positiv forskel, at institutionerne selv bestemmer, hvilke faglige metoder de vil bruge i det pædagogiske arbejde. Blandt de kommunale chefer er der dog flere, der er skeptiske overfor tiltaget. Interviewpersoner i undersøgelsen tolker de kommunale chefers forbehold overfor mere selvbestemmelse i institutionerne som udtryk for et ønske om at sikre et vist kvalitetsniveau. Der peges dog også på, at top-down beslutninger om faglige metoder kan være en hæmsko for fagligt engagement.

Der er relativ stor uenighed om perspektiverne i tiltag relateret til de kommunale tilsyn. Der er både på tværs af og internt i aktørgrupperne forskellige meninger om, hvor perspektivrigt det er at justere den kommunale tilsynspraksis. I gennemsnit vurderes et tiltag om flere uanmeldte tilsyn samt et tiltag om længere tilsyn dog som blandt de mindst perspektivrige i undersøgelsen. Lidt flere ser perspektiver i et tiltag om mere løbende dialog mellem forvaltning og pædagogisk leder som opfølgning på tilsyn. Et lignende billede tegner sig i interviewene, hvor interviewpersoner blandt andet peger på, at de oplever den nuværende tilsynspraksis som grundig, og at det er vigtigere at fokusere på en mere systematisk og udviklingsorienteret opfølgning på tilsynene.

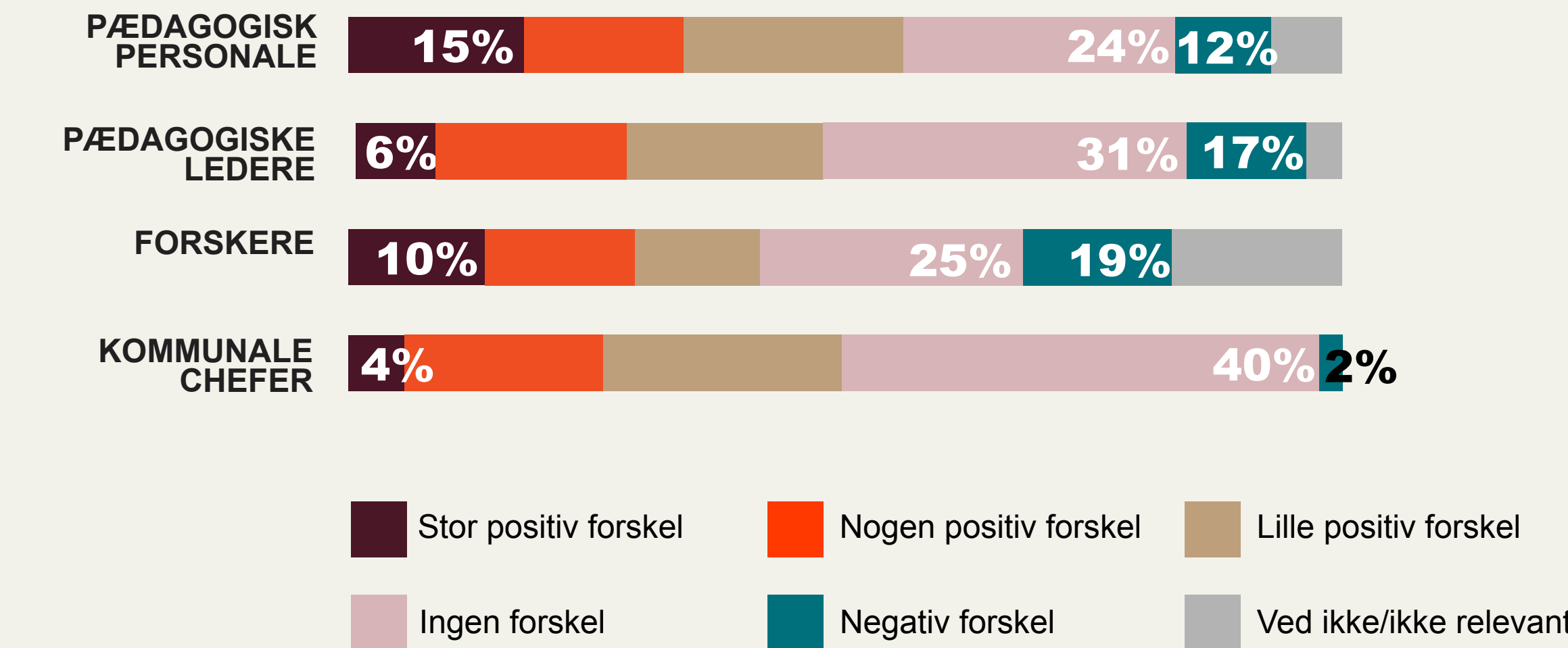
SELVBESTEMMELSE OVER FAGLIGE METODER

I hvilken grad vurderer du, at det vil gøre en forskel for kvaliteten i daginstitutionerne, at institutionerne selv bestemmer, hvilke faglige metoder de vil bruge i det pædagogiske arbejde?

FLERE UANMELDTE TILSYN

I hvilken grad vurderer du, at flere uanmeldte tilsyn vil gøre en forskel for kvaliteten i daginstitutionerne?

UENIGHED OM UDVIKLINGSMULIGHEDER: BRUG AF PÆDAGOGISKE INDSATSER

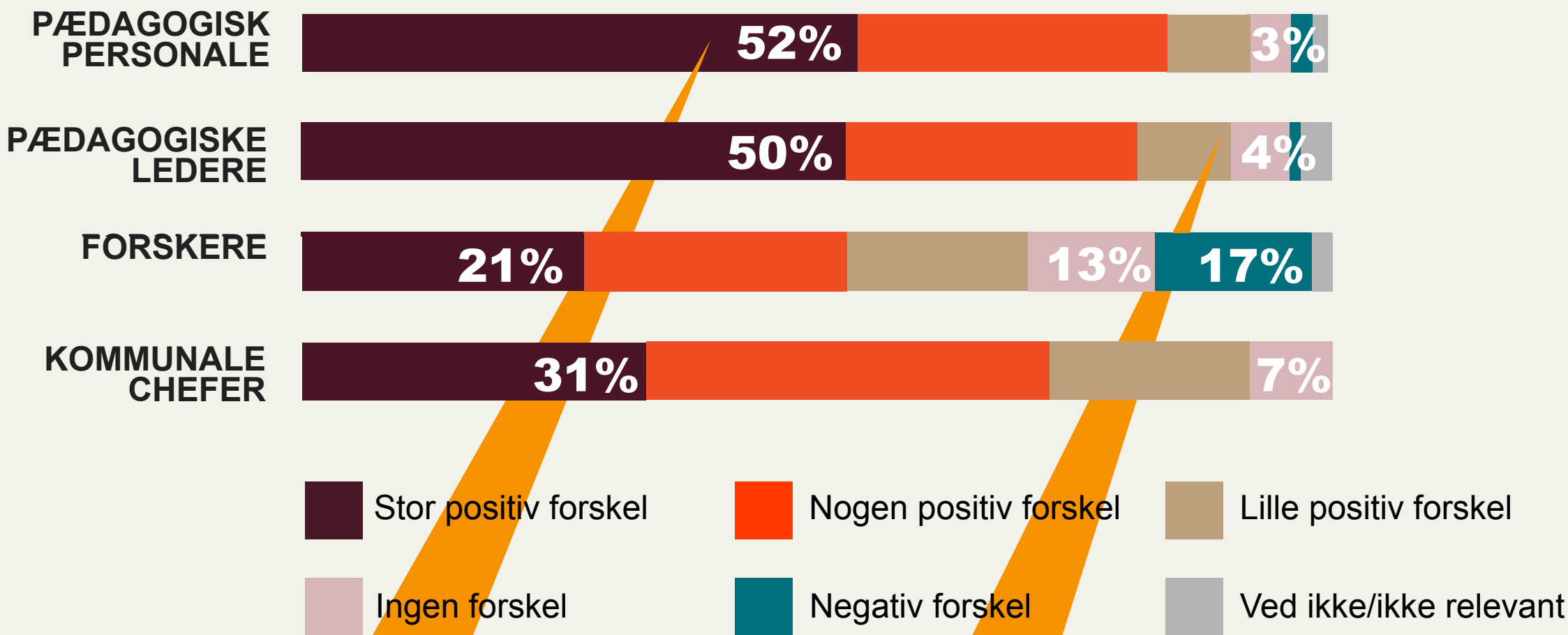
Der er et varierende syn på perspektiverne i øget brug af pædagogiske indsatser med dokumenteret effekt.

Det varierer på tværs af aktører, i hvilken grad man ser store perspektiver i en øget brug af pædagogiske indsatser, som har en dokumenteret effekt på børns udvikling, for eksempel i forhold til sprog. Pædagogisk personale og pædagogiske ledere vurderer i højere grad end forskere og kommunale chefer, at det vil gøre en stor positiv forskel at arbejde mere systematisk med veldokumenterede tilgange. Interviewundersøgelsen belyser, at nogle aktører er positive overfor systematisk brug af veldokumenterede indsatser, fordi de kan give personalet data, og dermed pejlemærker om kvalitet, som kan bruges som afsæt for faglig refleksion og udvikling af praksis.

Interviewpersoner peger samtidig på, at brugen af dokumenterede indsatser er mest perspektivrig, når der gives plads til lokal tilpasning. Skepsis over for tiltagene centrerer sig blandt andet om risikoen for en "one size fits all"-tilgang, hvor der ikke er rum for at justere indsatserne efter konkrete behov i den enkelte institution. Undersøgelsens resultater tyder på, at der i den pædagogiske praksis er et ønske om at arbejde med dokumenterede pædagogiske metoder - men inden for en faglig ramme, hvor personalet har medbestemmelse.

ØGET BRUG AF PÆDAGOGISKE INDSATSER MED DOKUMENTERET EFFEKT

I hvilken grad vurderer du, at et øget brug af pædagogiske indsatser, som har en dokumenteret effekt på børnenes udvikling, fx i forhold til sprog, vil gøre en forskel for kvaliteten i daginstitutionerne?

"Nu har jeg lige været på sprogkursus. Der kan man bare se, at der er evidens for, at visse ting fungerer. Og selvfølgelig skal vi gøre brug af det. (...) Hvis man så ikke er villig til at tage det til sig, så kommer man ingen vej hen."

"Det virker sjældent, når vi laver pølsefabrik ud af det. At man får at vide, at nu skal vi alle sammen gøre det her, fordi det har vist sig at have en dokumenteret effekt."

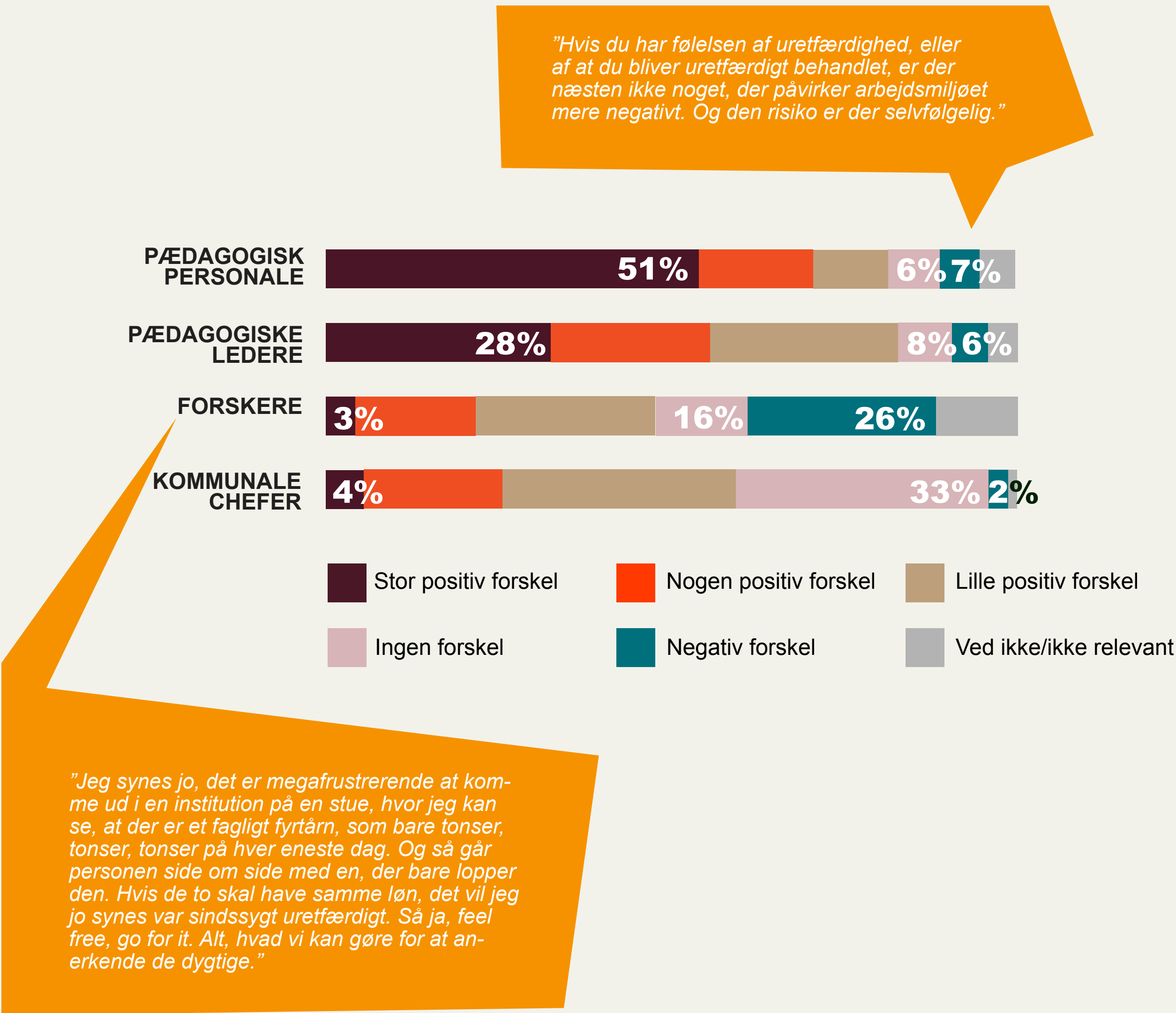
UENIGHED OM UDVIKLINGSMULIGHEDER: INDIVIDUELLE LØNTILLÆG

Der er relativ stor uenighed om perspektiverne i at have bedre muligheder for at kunne give individuelle løntillæg til pædagogisk personale.

På tværs af aktørgrupper hersker der varierende vurderinger af, i hvilken grad det vil gøre en forskel for kvaliteten, at pædagogiske ledere får bedre muligheder for at kunne give individuelle løntillæg til personale som anerkendelse for deres pædagogiske arbejde. Pædagogisk personale og pædagogiske ledere er relativt positive i deres vurderinger, mens forskere og kommunale chefer er mere forbeholdne. Interviewundersøgelsen tydeliggør den kompleksitet, der er i synet på individuelle løntillæg. Mens nogle ser individuelle løntillæg som en måde at anerkende, belønne og motivere personalet på, udtrykker andre skepsis overfor tiltagets langsigtede effekt samt bekymring for, om det kan skabe splid mellem personalet – eksempelvis hvis det skaber oplevelser af uretfærdighed eller giver status til enkelte frem for at styrke den kollektive indsats.

BEDRE MULIGHEDER FOR AT KUNNE GIVE INDIVIDUELLE LØNTILLÆG TIL PERSONALE

I hvilken grad vurderer du, at bedre muligheder for at kunne give individuelle løntillæg til personale som anerkendelse for deres pædagogiske arbejde vil gøre en forskel for kvaliteten i daginstitutionerne?

Udarbejdet af
Lise Bendix Lanng, seniorkonsulent
Marie Rotvig Erichsen, projektassistent
Februar, 2026

Tænk tanken DEA
Fiolstræde 44
1171 København K
www.dea.nu

